415/ /008 0009490000MMM
LAAKSO SIRKKA MMM
STURENKATU 9A2
00510 HELSINKI 51

TUNTURILATU

✪ N:o 4/1998

Erävaelluksen SM-kisatunnelmia ja aatoksia

Tämänvuotiset eräkisat pidettiin Muoniossa Pallaksen ja Jeriksen maisemissa. Kisa oli nimetty Lassin Retkiaitan Jehkosen Laurin juhlakisaksi ja oli viralliselta nimeltään Muonion Tunturipolku.

Tunturilatulaisille varsinkin kisamaastot olivat suhteellisen tutut ja rakkaat, sillä melkein Susi-Kyrön kautta kulki kilpareitti.

Kaikenlaista hauskaa ja hupaisaa olivat järjestäjät kilpailijoiden päänvaivaksi keksineet. Mukana oli taas niin ensiapuun, erätaitoihin kuin kädentaitoihin ja luontoon liittyviä pulmia.

Innokkaita ovat erävaeltajat tehtäviä ratkomaan, monesta suusta kuului jälkikäteen toive, että enemmänkin tehtäviä olisi matkan varrelle sopinut. Tosin tämä taisi olla kärkipään menijöiden mielipide, sillä rastilta ja *rastin vierestä kisaa seuranneena* näytti siltä, että hyvin jyvät akanoista tänäkin vuonna karsiutuivat tälläkin rastimäärällä.

Kaikkiaan 197 partiota starttasi matkaan Jerisjärveltä. Starttitehtävänä piti kiilata muikku ja askarrella nuottalautanen.

Nykyajan eräkilpailun varusteet ovat tässä kahden kaveruksen selässä, matkaa edessä noin sata kilometriä ja kolme yötä tuntureilla tiedossa… lähtisitkö?

Reitti vei mehut

Kisareitti kulki ylös ja alas tuntureita, joten maisemat olisivat olleet upeat selkeällä säällä. Se, jolle alue ennestään oli tuttua palkista, tietää, että silmälle olisi riittänyt kauniilla kelillä ihailtavaa.

Maasto on helppoa tunturialuetta, jolla aluskasvillisuus ei haittaa, mutta... Korkeuserot vaativat veronsa ja oman kulkuvauhtinsa viisas asetti kuntonsa kanssa samalle viivalle.

Rakka kostealla kelillä ja pitkäaikainen sade sekä välillä todellinen hernerokkasumu uuvutti ensikertalaisia. Varusteet kastuivat kunnolla ja pysyivätkin sitten kosteina, sillä vaatteiden kuivauskaappia ei kellään takuulla matkassaan ollut.

Hulluja?

Joskus on itsekin tullut osallistuttua muutaman kerran kyseiseen tapahtumaan kilpailijan ominaisuudessa. Kilpauran taakse jäätyä on harrastus silti vienyt mennessään niin paljon, että ainakin toimitsijaksi on edelleen mukaan päästävä.

Niinpä näissäkin kisoissa päivystin luontopolulla ja suonylityksessä, ja muiden toimeksiantojeni takia pääsin myös katsomaan huikeaa lähtöä ja vielä huikeampaa maaliin tuloa.

Ei ole hienompaa näkyä, kun viimeisillä voimillaan vielä katselijoiden näkymättömissä partio tulee linkaten ja hitaasti, mutta heti katsekontaktin maalialueella

Avoimen sarjan voittajat Pekka Vesterinen ja Markus Kettunen lähtötehtävän kimpussa.

Tunturilatulaisväriä nähtiin kisoissa kiitettävästi. Tässä poseeraavat maaliin tultuaan Njallan tyttäret Raiski Palosaari ja Merja Kurkinen veteraanikavaljeeriensa keskellä, tuttuja kasvoja hekin.

odottavaan yleisöön saatuaan, saakin jostain ihmepaikasta huikeat, suorastaan käsittämättömät voimat ja juoksee maaliin naama täydessä virneessä! Siinä, jos jossain, endorfiini virtaa.

Maalivaatteen alla kilpailijat ovat yleensä vielä siinä huumassa, että ensi vuonna taas, jihuu! Hiki siinä virtaa, pumppu hakkaa, silmät seisovat ja kavereitten puheista ei ymmärretä mitään. Ja toisesta suunpielestä puhistaan jyrkkää kieltävää eitä lajin jatkon suhteen…

Mutta varttitunnin kuluttua aivotkin yleensä ehtivät jo mukaan polun varresta ja pyhät päätökset siinä pyörretään suuntaan jos toiseen.

Kuitenkin niin taitaa useimmiten käydä, että erävaelluksen basilli tarttuu ja tauti muuttuu krooniseksi, kuten lapinhulluuskin. Kyseessä on silti hyvä hulluus, jatkukoon tauti.

Kokemus kantaa

Erävaelluskilpailu on sen lajin kisa, että siinä harvemmin ensikertalainen pärjää. Ei siis kannatakaan hankkia stressiä itselleen sijoituksista, jos on mukaan eka kertaa joutunut.

Kisan rytmi ja meininki opitaan vain kisaamalla. Sijoituksia tietysti auttaa teoriapuolen ja käytännön taitojen hallinta.

Mutta siellä jossain psykofysiikan tuolla puolen leijuu maailma, joka selkenee vain mukana olemalla ja vakoilemalla vanhojen konkarien tyyliä.

Kokeneet nimittäin näissä kisoissa yleensä ne palkinnot nappaavat. Kova kunto ja keveät varusteet asiaa vielä edesauttavat. Vahvan psyyken, huumorintajun ja sitkeyden yhdistelmää ei mikään lannista ja niillä eväillä mestaruudet voitetaan.

Fundeerauksia

Katselin kilpailijoita tänä syksynä, ja olen jo aikaisemminkin tällä 90-luvulla asiaa fundeerannut. Nimittäin tuota varustepuolta ja sen kehityssuuntaa. Minne olemme menossa?

Taitaa olla sillä tavalla, että voisi sarjoja lisätä sen mukaan, minkälaisella varustepolitiikalla reissuun lähdetään.

Lähtöviivalla hermoilevat huiput ohuissa trikoissaan reppu täynnä tiivisteitä ja geelejä. Makuupussit, teltat ynnä muut näillä maastokiitäjillä ovat ultrakeveitä, mittatilaustyönä syntyneitä ja usein sponsorivarusteita. Raha ratkaisee täälläkin, eikä isän vanhalla teltalla ja siskon pussia lainanneella trangian sytyttäjällä kalopsiaterioineen liene suuriakaan mahdollisuuksia, jos kulkuaikaa tuijotetaan.

Uskallan väittää, että näillä kiiltävillä trikooasun kantajilla ei ole mitään tekemistä perinteisen erävaelluksen kanssa.

Jos esimerkiksi tämän syksyn kisoissa olisi yllättänyt pakkanen ja lumituisku avotunturissa, mikä vuoden aikaan nähden olisi ollut täysin mahdollista, uskallan veikata, että vaikeuksia olisi tullut.

Samalla viivalla lähdössä hermoilevat myös vakavissaan kisailua harrastavat harteillaan kymmenen kiloa painavat perinteiset ja normaalit varusteet, ja kulkuvauhtikin heillä on verkkaista, mutta eteenpäin vievää.

Nämä verkkaankulkijat vaeltavat sanan varsinaisessa merkityksessä, ja he myös pystyisivät auttamaan varusteineen maastossa pulaan joutunutta kanssakulkijaa. Paljosta on helpompi antaa kuin tyhjästä nyhjäistä.

En ole katkera enkä kateellinen, mutta väitän, että nykyiset eräkisojen huiput ovat väärässä sarjassa kilpailemassa. Tämä laji, jos mikä, on välineistä ratkaisevasti kiinni.

Paras olisi perustaa niin sanottu hypertekniikkasarja, jossa kilpailijan käyttämät varusteet määräävät sarjan. Suomen mestaruus on yhtä arvokas, voitetaan se sitten hyperteknikkojen ultramodernissa juoksusarjassa tai perinteisessä vaelluksessa avoimen, nuorten, veteraanien tai naisten sarjassa kuten tähänkin asti.

Puheenvuoroni ei suinkaan tarkoita sitä, että olisin varustekehittelyä vastaan. Maailma menee eteenpäin ja uusia keksintöjä pitää hyödyntää. Epäreilua on vain asettaa moderni tekniikka ja perinne kilpailemaan samaan sarjaan.

Teksti ja kuvat: **Jaspis**

Matti Alapoikela ja Antero Karvinen Rovaniemeltä nappasivat veteraanisarjan voiton.

Iloisilla järjestäjillä oli hymy herkässä vielä maalissakin. Ratamestari Kari Autto auttaa ratamestari Holckin Leenalle kisariipusta kaulaan ja tehtäväpäällikkö Vuollon Juha varmistelee.

Puheenjohtajan tähdenvälit

Lopuillaan oleva vuosi on ollut yhdistyksellemme suurimerkityksinen niin toiminnan kuin jäsenkehityksenkin suhteen. Kuluvan vuoden yhteisissä tapahtumissa olemme jälleen saaneet kokea talkoohengen voiman. Ihmiset ovat ahkeroineet vaivojaan säästämättä Tunturiladun hyväksi.

Tsietsalaisilta sujuivat kevätpäivien järjestelyt kokeneen ottein ja sen lisäksi saimme nauttia auringonpaisteessa Suomen valkoisista hangista.

Kuluva vuosi oli logilaisten juhlavuosi. Kerho juhli 20-vuotistaivaltaan monin toiminta-ajatustamme tukevin tapahtumin.

Vuosi huipentui kerhon Rymättylän Kunstenniemessä järjestämiin Tunturiladun kesäpäiviin. Paikan valinta oli onnistunut merellisine näkymineen auringonpaisteen ja kesäisen sateen maustaessa sitä. Ohjelmassa oli meille jokaiselle läsnäolijalle jotakin. Iltajuhla merenrannalla jäi unohtumattomana mieliimme mm. joutsenparin juhlistaessa sitä läsnäolollaan.

Logilaiset, järjestitte meille tunturihenkisille ikimuistoisen viikonlopun. Lämpimät kiitoksemme teille siitä ja onnentoivotuksemme tulevaisuudellenne, UGH.

Yli 140 hengen voimin pidettiin Tunturiladun syyskokous ja susiaiset lokakuun ensimmäisenä viikonloppuna Ristijärvellä Saukkovaaran hiihtokeskuksessa. Virallisten asioiden lisäksi kokouksessa käytiin vilkas keskustelu yhdistystä koskevista asioista. Sää suosi molempina päivinä ulkona olemistamme ja oktalaisten järjestelyt toimivat moitteettomasti. Varsin merkittävä osuus viikonloppumme onnistumisessa oli myös isäntäväkemme ystävällisyys leppoisan ilmapiirin luojana.

Oktalaiset, lämpimät kiitoksemme teille ja muille läsnäolijoille miellyttävästä yhdessäolosta.

★

Tämän lehden ilmestyessä on Lapissa jo talvi ja toivottavasti luntakin. Susikyrön kävijöille palauttaisin mieliin, että lämmityskustannusten vuoksi talviaikaan majoituttaisiin ensisijaisesti pienempään majoitusyksikköön ja vasta sen täytyttyä päärakennukseen.

★

Tulevana vuonna lehtemme ilmestyy edelleen nelinumeroisena. Värikuvin pyrimme myös edelleenkin elävöittämään sen sisältöä. Ilmoitustuloilla voimme tukea yhdistyksemme toimintaa. Toisaalla tässä lehdessä on mainittu ilmoitushinnat ja jäsenten toivotaan hankkivan niitä lehteemme.

★

Elokuussa Pallastunturialueella pidetyissä erävaelluksen SM kilpailussa oli mukana Tunturiladun kerhoja edustavia partioita Kolbmasta, Kavtsista ja Njallasta. Kavtsilaiset Marita ja Hannu Maula saavuttivat 2. sijan veteraanisarjassa. Parhaimmat onnittelumme teille kaikille vaativan kilpailun loppuun saakka jaksaneille.

Nuoria henkilöitä oli mukana huomattavasti enemmän kuin aikaisemmin, mikä kertoo kilpailun ja erätaitojen kiinnostavuuden lisääntymisestä.

Monen huomiota kiinnitti kanssakilpailijoiden, myös kokeneiden, varusteiden keveys niin, että vaikutti kilpailtavan myös siitä, miten vähillä varusteilla tullaan toimeen.

Kilpailun sääntöjen 1§:ssä mainitaan tarkoituksen olevan mm ylläpitää ja edistää erävaellustaitoja. Niihin kuuluu ehdottomasti varustautuminen pahimman varalle, minkä merkitys Lapin syksyisissä oloissa vielä korostuu. Kysymys on vaeltajan turvallisuudesta ja sen pitäisi olla myöskin yhtenä perusteena mitattaessa erätaitoja. Kun henkilön kantamuksen kerrotaan painavan vain 5 kg, ei siihen enää juurikaan mahdu turvallisuusvarusteita.

Kilpailun varustevaatimusten pitäisi olla samaa tasoa, kuin todellisella erävaelluksella tarpeen sanelemana on. Tosiasiallisesti kilpailussa vähin varustein kulkeminen on turvallista, koska väkeä on ympärillä pilvin pimein auttamassa hädän tullen, mutta se ei vastaa aidon vaelluksen varustetarvetta.

Jalkineiden osalta omat kannattajansa on saappailla ja vaelluskengillä. Tämä kilpailu osoitti etteivät vaelluskengätkään ole "suokenkiä», piikkareista puhumattakaan.

★

Toisaalla tässä lehdessä on ilmoitus vuosien 1999 ja 2000 vaihteeseen ajoitettavasta vuosituhannen päättäjäistapahtumasta Susikyrössä. Silloin meillä on tilaisuus kokoontua yhteiseen talviseen tapahtumaan Lapissa. Toivomme jäsenten osallistuvan runsaslukuisesti tähän vuosituhannen päättäjäisviikkoon ja huomioimaan mm. Vuontispirttiin tehtävien majoitusvarausten määräaikarajoitukset.

★

Johtokunnan puolesta toivotan jäsenkunnalle hyvää alkavaa talvea, rauhaisaa joulunaikaa ja menestystä vuodelle 1999.

Kyösti Lamminjoki

Johtokunnan kokousten 6-9/98 ja syyskokouksen satoa:

*Kämpille on hankittu kelluntaliivit, 3 suurta kattilaa ja hankitaan vielä suuret kahvipannut. Talaksen uudet patjat on viety kämpille, vanhat on luvattu poromiehille.

*Päätetty hankkia erikokoisia tarroja tunturiladun "risuaita"-merkistä. Yksi koko on kirjesulkijamerkiksi sopiva

*Selvitellään mahdollisuutta järjestää Susi-Kiisan lähelle tienlaitaan linja-auton pysäköintipaikka

*Erä-SM 2000 johtoryhmään on nimetty Hannu Maula ratamestariksi ja Jorma Pihlainen tehtäväpäälliköksi.

Syyskokouksessa valittiin Kyösti Lamminjoki Tunturiladun puheenjohtajaksi vuodelle 1999.

Johtokunnan kokoonpano vuonna 1999 on seuraava:

Aarno Lehtisalo, Ritva Loimio, Väinö Martikainen, Marja-Liisa Mäki, Marjut Nummela, Raimo Pahkala, Esko Sepponen ja Veijo Taavitsainen.

Tilintarkastajina jatkavat Vappu Hietala ja Lasse Luoto.

Hyvää syksyä, **Marita Maula**

Tuoreet ikäsudet Maj-Lis "Maija" Kihlberg ja Arvo Anivuo Ristijärven susiaisissa 3.10.1998.

SUDET 1998

IKÄSUDET

84. Arvo Anivuo
Johtajasusi n:o 151.

Arska teki ensimmäisen retkensä Lappiin 1949 nuorena partiolaisena jolloin häneen iski Lapinhulluus. Hän liittyi Tunturilatuun 1975, jossa toimimisesta tuli hänen pääharrastuksensa. Arska on toiminut useita vuosia Tunturiladun johtokunnassa vastuualueenaan mm kerhoasianhoitaminen eri toimikunnissa: eräretkitoimikunta, järjestötoimikunta – jota hän oli perustamassa, sekä Susivaliokunta.

Oma lukunsa on Arskan talkootoiminta yhdistyksemme ja Ovtsin kämpillä. Niissä hän on yhdistänyt mukavasti huvin iltarupatteluina ja hyödyn työntekona. Tulosta on syntynyt aina tervanpolttoa myöten. Tyydytettyään tunturialueilla vuosikymmeniä jatkuneen vaellusviettinsä aiheuttaman nälän on Arskalle myöhemmin jäänyt aikaa syventyä Lapin historiaan ja kirjallisuuteen.

85. Maj-Lis "Maija" Kihlberg
Tunturisusi n:o 64

Maj-Lis Lindholm antoi sydämensä Lapille jo ensikäynnillä Kilpisjärvellä 1948 ja kävi kahtena seuraavana kesänä valloittamassa Haltian. Vuosikymmenen vaihteessa hän hiihteli kolmena talvena Ylläksellä. Etelässä hän oli Pirkan hiihdon avaushiihtäjiä sekä pohjoisessa teki eri ryhmissä talvi- ja kesäretkiä Saariselän tuntureille sekä Muotka- ja Paistuntureilla.

Hän oli rakentamassa Sudenpesää vuonna 1952 ja oli myös kivenpyörittäjänä ja turpeenkantajana Susi-, Aku-, sekä Morishvein kammien talkoissa. Maija kuuluu myös Ykin-Silta II kunniakkaaseen rakentajajoukkoon.

Hän toimi neljä vuotta tunturiladun johtokunnassa ja oli yksi naistoimikunnan perustajajäsenistä. Toimikunnan hankkiessa ja tehdessä kymmenenä vuonna joulupaketteja Lapin vähäosaisille hän uurasti väsymättömästi.

Maija jatkaa miehensä Paavon kanssa edelleen vuotuisia tunturilatuhenkisiä matkojaan Lappiin.

TUNTURISUSI	Huiput	Vaellukset
1676. Jukka Albrecht	32	11
OUTASUDET		
6. Seija Andersin	18	12
7. Timo Mäkinen	5	4

Olen iloinneillinen, että olen tunturilatulaisena saanut vaeltaa Lapin kairoissa. Latu jatkuu, vaikka askel lyhenee.
Elli Kivilaakso

Kiitos

Haluan kiittää teitä tunturilatulaiset mukanaolosta syyskokouksessa ja susiaisissa Ristijärvellä.

Me oktalaiset teimme puitteet lokakuiselle syystapahtumalle, mutta te tunturilatulaiset teitte viikonlopusta todelliset susiaiset.

Kiitos teille jokaiselle 143:lle mukanaolleelle. Erikoisesti haluan kiittää Pertti "Kalevi" Keihästä ja hanuristia laulu- ja leikkiavusta.

Kiitokset ansaitsevat myös Saukkovaaran laskettelukeskuksen isäntäväki ynnä Ristijärven kunnanjohtaja.

Oktalaisista puuhaihmisistä aikakirjoihin merkittäköön Anja, Pirkko, Liisa, Ilma, Kaarina, Kaija, Anneli, Aija, Reino, Teuvo, YrjöPauli, Pentti, Heikki ja Raimo.

Viikonlopun hetket kuluivat nopeasti ja jättivät mukavan jälkimaun mieleen.

Kelohonka,
entinen Harmaakarhu

Savustettu ajatus laavulla: Siniset vaarat taivaan rannalla ovat kuin meren mainingit. Rauhoittavat.

Suoraan kotoa tunturihotelli Vuontispirtille,
Pallas-Ounastunturin kansallispuiston maisemiin.

TUNTURIHOTELLI
VUONTISPIRTTI

Kiittää tunturilatulaisia hyvästä yhteistyövuodesta 1998.

Toivotamme Teidät tervetulleiksi majoittumaan, viettämään merkkipäiviä, syömään tai saunomaan täst´edeskin.

Keväällä 15.2.–31.4. viikottain Vuontis Expressillä Turusta tai Helsingistä suoraan Tunturihotelli Vuontispirtin pihaan. Kysy lisää 016-537 356.

Tunturihotelli
VUONTISPIRTTI
SF-993340 RAATTAMA, FINLAND
Puh. 016-537 356,
Fax 016-537 396

TUNTURILATU RY
TOIMINTASUUNNITELMA
1.1.- 31.12.1999

1. YLEISTÄ

Tunturiladun 53:ntena toimintakautena suuntaamme toiminnan painopisteen jäsenistön retkeily- ja ulkoilumuotojen kehittämiseen ja tunnetuksi tekemiseen. Koulutuksen ja tiedottamisen avulla kiinnitämme huomiota mm liikunnan terveysvaikutuksiin ja ympäristöön kohdistuvien haittojen pienentämiseen.
Yhdistyksemme toiminnan ulkopuolella järjestettäviin tilaisuuksiin osallistumalla pyrimme tekemään tunnetuksi tunturilatutoimintaa.
Perinteiseen tapaan tunturikerhot toimeenpanevat Tunturiladun yhteiset tilaisuudet.
Pyrimme seuraamaan Lapissa retkeilyoloihin ja ympäristöön vaikuttavia hankkeita sekä tarvittaessa ottamaan niihin kantaa.

2. JÄRJESTÖ-ORGANISAATIO

Johtokunta

Tunturiladun toimintaa johtaa johtokunta, jossa on puheenjohtaja ja kahdeksan jäsentä. Johtokunnan kokouksiin osallistuvat myös: sihteeri, jäsensihteeri, taloudenhoitaja ja Tunturilatu-lehden toimitussihteeri.

Toimikunnat

Tunturiladun toimintaa omilla sektoreillaan hoitavat:
- retkitoimikunta
- järjestötoimikunta
- koulutustoimikunta
- kämppätoimikunta
- nuorisoasiantoimikunta
- saamelaistoimikunta
- historiikkityöryhmä
- Erä-SM 2000 johtoryhmä
- susivaliokunta
- työvaliokunta
- kerhoasianhoitaja

3. JÄRJESTÖTOIMINTA

Jäsenille tarkoitetut yhteiset tapahtumat:
- kevätpäivät ja kevätkokous Kavtsin isännöiminä 12.-14.3.
- kesäpäivät Kumpen isännöiminä
- susivihkiäiset ja susiaiset Alppaksen järjestäminä 2.-3.10.

4. TUNTURIKERHO- JA MUU TOIMINTA
- kerhojen ja Tunturiladun yhteistilaisuudet
- kerhojen välinen yhteistoiminta
- kerhoviikot Lapissa
- kerhojen oma toiminta
- kevään luontoretki

5. KOULUTUSTOIMINTA
- järjestetään kerhojen toimihenkilöiden koulutustilaisuus 16.1. Tampereella
- pyritään järjestämään eräretkeilyn kesä- ja talvikursseja sekä suunnistuskursseja.
- kannustetaan kerhoja järjestämään koulutustoimintaa ja tarvittaessa avustetaan järjestelyissä

6. KÄMPPÄTOIMINTA
- kämppien ylläpitävää huoltoa, Susikyrön tien aurauksesta huolehtiminen
- suositellaan kämppien kiinteistöjen käyttömaksuksi henkilöltä 20 mk/vrk

7. RETKITOIMINTA
- pyritään järjestämään vaelluksia
- toivotaan kerhojen ilmoittavan Tunturilatu-lehdessä etukäteen vaelluksistaan, niin että kerhon ulkopuoliset voivat osallistua niihin

8. NUORISOTOIMINTA
- järjestetään kesällä perheleiri Lapissa
- kiinnitetään huomiota nuorison retkeilyharrastuksen kehittämiseen
- pyritään järjestämään nuorisolle koulutusta Tunturiladun tapahtumien yhteydessä

9. SUSIVALIOKUNTA
- uusien susisääntöjen tunnetuksitekeminen
- susiarvojen hakemiseen liittyvien keskustelutilaisuuksien järjestäminen
- keskustelutilaisuuksien kysymysmonisteen kehittäminen edelleen

10. TIEDOTUS- JA JULKAISUTOIMINTA
- Tunturilatu-lehti 4 no:a,
- Latu ja Polku-lehti 8 no:a
- jäsenkirjeet
- yhteistilaisuudet
- johtokunnan ja toimikuntien jäsenten yhteydet
- kannanotot ja lausunnot
- Tunturiladun ja eräretkeilyn tunnetuksitekeminen
- esitteiden jakaminen uusille jäsenille
- esitteiden jakaminen Tunturiladun ulkopuolisille henkilöille
- pidetään yllä Tunturiladun sivuja Internetissä

11. MYYNTITOIMINTA
- 50-vuotisjuhlakirja
- kämppäavaimet
- merkit ja TL:n pinssi
- Eräretkeilyn perustietoja -kansio
- kämppäkortit
- juhlavuoden kuksat
- Balggis-kirja

Johtokunta

TUNTURILATU RY
TALOUSARVIOESITYS VUODELLE 1999

VARSINAINEN TOIMINTA		
1. KÄMPPÄTOIMINTA		
Susikyrö		
Tuotot	15.000	
Kulut	9.200	+ 5.800
Susi-Talas		
Tuotot	3.500	
Kulut	6.000	– 2.500
Susi-Kiisa		
Tuotot	4.000	
Kulut	5.700	– 1.700
KÄMPPÄTOIMINTA yht.		+ 1.600
2. VÄLITYS- MYYNTITOIMINTA		
Tuotot	73.000	
Kulut	106.000	– 33.000
3. KOKOONTUMISET JA KOKOUKSET		
Kulut		– 19.500
4. TUNTURILATU -LEHTI		
Tuotot	3.000	
Kulut	52.000	– 49.000
5. KOULUTUSTOIMINTA		
Tuotot	3.000	
Kulut	11.000	– 8.000
6. MUU VARSINAINEN TOIMINTA		
Kulut		– 44.500
VARAINHANKINTA		
Tuotot	200.000	
Kulut	65.200	+ 134.800
TILIKAUDEN TULOS		– 17.600

TUNTURILATU RY

JOHTOKUNTA

Kyösti Lamminjoki, puheenjoht. Graniittitie 15 as 21, 00710 HELSINKI, p.k. 09-376 845, 09-3876845 (1.1.1999 alk.) p.a. 040-594 3297

Tapani Paavola, varapj. Kupittaank. 56, 20700 TURKU, p.k. 02-4697 119, p.a. 049-107 053

Ritva Loimio, saamelaisasiaintoimikunta pj., Puistotori 6 as 16, 40100 JYVÄSKYLÄ, p.k. 014-615 282

Marja-Liisa Mäki, kerhoasiat, Torikatu 10 as 6, 13100 HÄMEENLINNA, p.k. 03-675 9061

Antti Nikula, järjestötoimikunta, Isotalonkuja 10, 23100 MYNÄMÄKI, p.k. 02-430 7028, p.a. 049-112 208

Marjut Nummela, nuorisoasiaintoimikunta, Pinolaaksonkatu 10 G, 60320 SEINÄJOKI, p.k. 06-4238183, p.t. 06-419 8111

Esko Sepponen, retki- ja kämppätoimikunta pj., Sammalkuja 8, 76120 PIEKSÄMÄKI, p.k. 015-482 941

Veijo Taavitsainen, susivaliokunta, Suontaustankatu 13, 48720 KYMI, p.k. 05-281 249, p.t. 05-224 5006

Väinö Martikainen, retkitoimikunta, Ojalankyläntie 28, 33610 TAMPERE, p.k. 03-362 1082

TOIMIHENKILÖT

Antti Karlin, toimitussiht., Sundholmantie 194, 23500 UUSIKAUPUNKI, p.k.02-841 4418

Marita Maula, sihteeri, Hippiäistie 6, 00780 HELSINKI, p.k. **(1.12. alkaen)** 09-345 1820, 040-509 4412

Uusi osoite 1.1.1999 alkaen: Pirjo Sinilehto, jäsensihteeri Veisunkatu 14 as. 5, 33820 TAMPERE, puh. 03-266 2592

Terttu Hokkanen, taloudenhoit., Keskussairaalantie 15 B 13, 40600 JYVÄSKYLÄ, p.k. 014-610406

Tunturiladun tilinnumero PSP 800015-135331/kämppämaksujen viitenumerot: Susikyrö - 505, Susi-Talas - 602, Susi-Kiisa- 709

Tilintarkastajat: Vappu Hietala ja Lasse Luoto

KIINTEISTÖT

Susikyrö Enontekiö / Susi-Talas Inari / Susi-Kiisa Utsjoki, Kärrikaltio, Inkoo (Kavtsin hallinnassa), Haristupa (Ovtsin hallinnassa). Rakennuspäällikkö Seppo Björkengren, Kesäkatu 22, 76100 Pieksämäki, p.k. 015-420083

SUSIVALIOKUNTA

Pj. Jorma Alapuranen, Vallikatu 5-7 A 4, 02600 Espoo, p. 09-5120 378. *Jäsenet: Marita Maula (siht.), Arvo Anivuo, Terttu Civil, Martti Eskelinen ja Veijo Taavitsainen.*

TUNTURIKERHOT

OKTA (1) Kajaani
Pj. Raimo Pahkala, siht. Anja Mustonen, Erätie 20 as 15, 87200 Kajaani, p.k. 08-627946

KUOKTE (2) Hyvinkää-Riihimäki
Pj. Juhani Harju, siht. Maija-Leena Salmi, Viertolankatu 19, 05800 Hyvinkää, p.k. 019-414 494.

KOLBMA (3) Tampere
Pj. Jorma Laine, siht. Reijo Jokinen, Siilikarinkatu 26, 33410 Tampere, pk. 03-346 1977

NJEALLJE (4) Pieksämäki-Mikkeli-Varkaus
Pj. Alpo Mäntynen, siht. Leila Auvinen, Alvarintie 7, 78300 Varkaus, p.k. 017-555 2297

VIHTTA (5) Vaasa
Pj. Pirkko Westergård, siht. Kaija Mariapori, Keskuskatu 18, 65320 Vaasa, p. 06-315 3515

KUHTTA (6) Helsinki, Vartiokylä
Pj. Jani Parviainen, siht. Marja-Terttu Hakkarainen, Kastelholmantie 1 B 10, 00900 Helsinki p.k. 09-341 3231

TSIETSA (7) Iisalmi
Pj. Eero Lammi, siht. Aune Kumpulainen, Honkakatu 3 as 18, 74130 Iisalmi, p.k. 017-825 401.

KAVTSI (8) Helsinki
Pj. Juhani Greinert, siht. Antero Rouvinen, Lintukallionrinne 3 A 3, 01620 Vantaa, p.k. 09-878 3540, 049-429 256

OVTSI (9) Jyväskylä
Pj. Tuula Granroth, siht. Hilkka Mäkelä, Haperontie 1 B 26, 40640 Jyväskylä, p.k. 014-243 634

LOGI (10) Turku
Pj. Pertti Keihäs, siht. Paula Jukala, Rätiälänkatu 20 C 24, 20810 Turku, p.k. 02-2517 116

ALPPAS (11) Hämeenlinna
Pj. Pentti Raivo, siht. Marja-Liisa Mäki, Torikatu 10 A 6, 13100 Hämeenlinna, p.k. 03-6759061.

KUMPE (12) Pohjois-Karjala
Pj. Esko Saastamoinen, siht. Ensio Hiltunen, Mäkilehdonkatu 7, 75500 Nurmes, p.k. 013-480 935.

KUOVZA (13) Kymenlaakso.
Pj. Anja Huhtala, siht. Sirkku Kanervio, Äijälänkatu 4 A 6, 48700 Kyminlinna, p.k. 05-264 950

GEATKI (14) Satakunta
Pj. Aarno Lehtisalo, siht. Leena Vilppala, Rekikoskentie 857, 32700 Huittinen, p.k. 02-5654 223

NJALLA (15) Tunturi-Lappi
Pj. Raija Palosaari, siht. Paula Naukkarinen, Valtatie, 21 99100 Kittilä, p.k. 016-642 956

TUNTURIKERHOJEN TOIMINTAA

Njallalla kohta oma merkki

Kittilään kuuluu hyvää monellakin rintamalla. Jäseniä kerhossa on niin, että bileet olisivat takuulla hyvät, jos kaikki yli puolisataa kerholaista kokoontuisivat yhtäaikaa samaan tilaan.

Tätä ahtautumista voitaisiin koettaa tosissaan vuosikokouksessa, joka pidetään Kittilän Meritan tiloissa marraskuun 17. päivä! Mukaan on lupautunut myös Kösä Lamminjoki kertoilemaan Tunturiladun puheenjohtajan ominaisuudessa yhdistyksen perusasioista.

Vuosikokouksessa käsitellään lisäksi merkkiasiaa, jonka alkuunpani keväällä Raiski. Piirrosta on allekirjoittanut vähän jalostanut ja nyt ollaan siinä vaiheessa, että merkki saadaan ennen vuotta 2000.

Liikuntaa naalit meinaavat harrastaa tulevaisuudessa entistä aktiivisemmin. Talvi on meille Kittilään jo tullut ja ensimmäiset sivakan jäljet metsään vedetyt.

Telemark on kerhon ohjelmassa ja oppia saadaan myös Levin Ski Clubin Kokon Tapsan opastuksesta. Tapsa tullee kertomaan ensi keväänäkin kerhoiltaamme ikään kuin repriisinä, miten rapakunnosta ponnistellaan uusiin ulottuvuuksiin kotikonstein. Syksyn tilaisuudessa oli sen verran vähän kuulijoita ja teksti sen verran hyvää, että tilaisuus uusitaan.

Naisten avantouinti käynnistyy jälleen Immeljärvellä Takkusen Eskon uusitulla saunalla. Mukaan vaan vaikka kalisuttaakin, ei takuulla kalisuta avannon jälkeen.

Ensi vuodeksi on tulossa lukuisia retkiä, vaelluksia ja ulkoiluviikonvaihteita, jolloin "ikinä ennen en ole uskaltanut, mutta jos nyt tohtisin" -ihmiset varsinkin kutsutaan mukaan oppimaan hauska harrastus eli erätaitoja vaikka mihin lähtöön.

Syksyllä pieni joukkio naalittaria kävi tutustumassa ja menettämässä rinnassa sykkivän ison lihaksen Susi-Kiisalle. Sinne tehdään jatkossa lisää retkiä.

Joukossamme on kokeneita liikkujia ja toiveena on saada tietoa eteenpäin, joten taidot kasvavat takuulla kaikilla mukaan lähteneillä naaleilla, niin herroilla kuin rouvillakin.

Porukassa saa nauraa ja yksinkertaiset kysymykset ovat sallittuja. Vastaukset nimittäin usein ovat vielä yksinkertaisempia, kun sen osaa.

Kaivakaahan Naalit esiin syksyllä koteihinne tullut muistio, siitä näkyy loppusyksyn ohjelma. Vuodenvaihteessa tulee uusi ensi kevään muistio. Lapin Kansan sunnuntaista seurapalstaa kannattaa tutkailla, sielläkin vielä olemme ilmoitelleet kokouksista.

Ja tässä ehdotankin, että kun meitä Naaleja nyt on näin paljon, niin soitelkaamme kavereillemme ja varmistelkaamme muistin toimivuus aina ennen seuraavaa kerhotapaamista. Porukalla on mukava pohtia tulevaisuutta ja nauraa menneelle!

Hyvää ja aktiivista talvea muuallekin ja varsinkin sinne syrjäseuduille eteläiseen Suomeen!

Vinkiksi muuten muille tunturilatulaisille, meille Njallan väelle kannattaa soitella, kun tarvitsette tietoja ja paikallisuutisia läntisestä ja luoteisesta Lapista.

Esimerkiksi sellainen tieto teille, että koulupäivinä pääsee bussilla Muonion kirkonkylästä Pallakselle Reino Kultiman liikennöimässä koulukyydissä. Lähtö kolmelta ja bussi poikkeaa pyydettäessä Pallakselle, normaalisti auto kulkee Torassieppiin ja edelleen Jerisjärvelle.

Raattamaan pääsee jokseenkin päivittäin Kittilästä klo 15 lähtevällä postiautolla, auto ajaa Sirkan ja Tepaston kautta, samalla autolla yhteys Särkijärvellä klo 17.15 Rovaniemelle menevään bussiin.

Revontuliterveisin **Jaspis**

PS. Kohta meillä on joulu, teillä on vissiin kans? Ja toden totta, te jotka olette sattumoisin maisemissa 28.-29.11., poiketkaapa Olokselle seuraamaan maastohiihdon vapaan tyylin Buderus FIS maailmancup -avauskisaa. Sisäänpääsyä ei kisoja seuraamaan tulleilta peritä ja lisäksi siellä tarjotaan yleisölle ilmainen ateria!

Kumpen kuulumisia

Vuosi Kumpen peränpitäjänä on allekirjoittaneella kohta pulkassa. Tätä ennen ansiokkaana perämiehenä yli kymmenen vuotta toimi johtajasusi Reijo Pasanen. Tänä aikana Reijo "laun hiihti - tien avasi" kumpelaiselle toiminnalle Pohjois-Karjalaan. Joukkomme ei ole suuren suuri - noin 60 jäsentä, mutta sitäkin innokkaampi osallistumaan vuotuisiin tapaamisiimme.

Kevätkokoustimme Juuan kunnan Leirikeskuksessa Larinsaaressa. Osanottajia oli 21, elikkä noin kolmannes jäsenistä. Leirikeskus sijaitsee ihan Pielisen rannalla ja näin perinteinen pilkkikisa oli hyvä suorittaa ennen varsinaista kokousta. Iltaa vietimme takkavalkean ääressä leikkien, laulaen ja tarinoiden. Toisena kokouspäivänä Siposen Niilo valmensi meitä suunnistamisen salaisuuksiin kuivaharjoitteluna luokkahuoneessa.

Kesäkuussa teimme retken Kolille. Tutustuimme ensin kansallispuistoon videoesityksenä ja sen jälkeen vaelsimme "livenä" koko päivän upeassa Kolin kansallismaisemassa. Yövyimme kämppämajoituksessa Pielisen rannassa.

Kerhomme syysretki Susi-Kyröön sai liikkeelle lähes puolet jäsenistä. Mukana oli 27 kumpea ja kaksi vierasta Pietarista tutustumassa kerhomme toimintaan. Susi-Kyrö hurmasi meidät jokaisen ja "Ilmatar" ilman haltija järjesti meille kesän poutaisimman viikon retkemme ajaksi. Ei pisaraakaan vettä sateen muodossa koko viikolla! Tunturissa vaeltamisen lisäksi korjasimme kämppätoimikunnan jäsenen Raimon johdolla Susi-Kyrön aidat ja järjestimme polttopuut halkovajaan. Ensio ja Niilo nuohosivat saunan savupiipun ynnä putsasivat kiukaan ja päälle päätteeksi urheat naisemme suursiivosivat koko saunan.

Saamelaiskulttuuriin tutus-

JÄSENLEHTI TUNTURILATU

Vastaava toimittaja: Kyösti Lamminjoki
Toimitussihteeri: Antti Karlin, Sundholmantie 194, 23500 Uusikaupunki pk. 02-8414 418, email: antti.karlin@utu.fi
Julkaisutoimikunta: Kyösti Lamminjoki, Hannu Hiltunen, Juhana Häme, Marita Maula ja Antti Karlin (pj.)
Sivunvalmistus: Ilmos Ky (ilmos@wakkanet.fi), Uusikaupunki
Painopaikka: Satakunnan Painotuote Oy, Kokemäki

TUNTURILATU: ILMOITUSHINNAT:

2 mk/pmm (palstamillimetri), 1/4 sivun ilmoitus = 800 mk. Huom – uusi päätös 1/2 sivun ilmoitus = 1500 mk koko sivun ilmoitus = 3000 mk. Ilmoitusta ei oteta etusivulle. Tunturikerhot saavat 20 % hankkimansa ilmoituksen hinnasta. Terttu Hokkaselle on ilmoitettava hankitusta ilmoituksesta. Terttu hoitaa ilmoittajan kanssa maksuliikenteen.

Tunturilatu -lehden aineistopäivät 1999

Aineisto tuleviin lehtiin on oltava perillä seuraavasti:

1/99	**31.01.1999**
2/99	**15.04.1999**
3/99	**15.08.1999**
4/99	**31.10.1999**

Aineisto lähetetään osoitteella: Antti Karlin, Sundholmantie 194, 23500 Uusikaupunki tai email: antti.karlin@utu.fi

tuimme Rovaniemellä Arktikumissa ja päiväretkellä Kautokeinoon. Pallastunturin alueeseen kävimme oppia hakemassa paikallisesta palvelupisteestä ennen vaellustamme Pallakselta Susi-Kyröön. Lapin luonnosta, sen kasveista ja eläimistä kertoivat meille Marja Kavtsista ja jäsenemme Reijo vallusretkiemme tauoilla.

Runsaasti hauskoja muistoja ja riemullisia elämyksiä kertyi varmaankin retken taseena meille jokaiselle. Kertakaikkiaan virkistävä viikko Susi-Kyrössä.

Ensi vuonna elokuun 13-15 päivinä Kumpe toimii isäntänä Tunturiladun Kesäpäivillä Nurmeksessa. Kerhotoimikuntamme ja jok´ikinen Kumpelainen panee parastaan, jotta tunturiladun väki viihtyisi vierainamme kesäpäivillä. Jo tässä yhteydessä toivotamme "Tulgua terveh" kesäpäiville Nurmekseen.

Esko Saastamoinen

Kolbman kuulumiset

Paljon on vettä virrannut niin Tammerkoskesta kuin taivaal*takin sitten viime kuulumisien.* Puretaanpa tapahtumia aika järjestyksessä ja palataan viime talveen.

Perinteinen Velaatta-hiihto oli tarkoitus hiihtää Pukalan retkeilyalueen kautta ja yöpyä Roninmaan laavussa. Metsähallitus ei kuitenkaan onnistunut toimittamaan sinne puita koko talvena. Huhun mukaan siellä on talviaikaan puita vain silloin kun paikallinen matkailuyrittäjä tuo laavulle porukoita. Tarkkailemme laavun puuhuoltoa myös tulevana talvena. Että terveisiä vaan Metsähallitukselle! Kerhon laavulla oli kyllä puita, joten hiihtelimme sillä suunnalla.

Kerhon talvivaellus Kebnekaisen maisemiin saavutti melkoisen suosion. Peräti 19 vaeltajan letka kierteli tunturialuetta viikon verran. Ilmanhaltijat olivat jälleen suosiollisia. Aurinko paistoi neljä viimeistä päivää pilvettömältä taivaalta. Nokkosperhonen liihotteli vastaan Kebnekaisen huipulla, västäräkit sirkuttivat purojen varsilla ja viimeinen päivätaival hiihdettiin ilman paitaa!! Samanlainen vaellus on ohjelmassa ensi huhtikuussa viikolla 16. Tällä kertaa Sarekiin.

Kesällä Kolbman retkikunta kävi tutustumassa Huippuvuorten vaellusmaastoihin. Yhdentoista hengen ryhmä teki kymmenen päivän vaelluksen Nordenskiöldin-maalla. Reitti kulki lähinnä laaksoja pitkin. Maasto oli joko kivikkoista tai ikiroudan takia pehmeää. Ylitettäviä pieniä ja isoja puroja oli tuhkatiheään. Vuoret tällä alueella olivat isoja "sora- tai kivikasoja". Kaikki kuulemma pelkkää savikiveä, eli entistä merenpohjaa. Kovaa kalliota ei ollut ollenkaan. Jääkarhuvaaran takia retkikunnalla oli turvanaan järeät hirvikiväärit. Onneksi emme karhuja tavanneet. Korkein huippu, jossa kävimme oli Nordenskiöldfjellet 1050 m. Sen rinteeltä 800 metrin korkeudesta keräsimme matkamuistoja kotiin, kivettyneitä puunlehtiä 50 miljoonan vuoden takaa. Ilmojen haltijat suosivat tätäkin vaellusta. Pilvistä säätä oli vain pari vuorokautta. Muuten aurinko paistoi 24 tuntia vuorokaudessa.

Retken jälkeen tutustuimme saarten "pääkaupunkiin" Longyearbyeniin. Se on muuttunut pienestä kaivosyhdyskunnasta turisteja palvelevaksi liikekeskukseksi, josta matkailija saa kaiken tarvitsemansa.

Syksy on taas ehtinyt pitkälle. Kolbma ehti pitämään jo syyskokouksenkin. "Kehiin" saatiin runsaasti uutta verta. Vaihtuihan kerhossa sekä puheenjohtaja että puolet kerhotoimikunnasta. Vuoden alusta Kolbma vaeltaa eteenpäin Kauppilan Erkin johdolla. ONNEA! Syyskokous päätti, että kerholle vuokrataan oma kerho- ja varastotila. Sen kunnostamisessa ja kalustamisessa riittää puuhaa hetkeksi aikaa. Kerhotilan osoite on Pirkankatu 9.

Seuraava retkeilytapahtuma on kaamosvaellus Saariselälle. Aika on joulukuun alku ja mukaan mahtuu vielä. Paikallisesti kaamosta juhlitaan viikonloppuvaelluksella jossain Tampereen lähistöllä. Ensi kesäksi suunnitellaan vaellusmatkaa Alpeille. Mukaan ovat tervetulleita tunturilatulaiset kautta maan. Asiasta on tarkempaa tietoa seuraavassa Tunturilatu-lehdessä. Tämä taas tällä erää täältä Pirkanmaalta. Rattoisaa kaamosaikaa kaikille toivoo

Saka

Login kuulumisia

Login maisemissa lokakuun lopussa lorisevat sateenjälkeiset puroset pitkin vielä sulana olevaa lokaista maata. Kuivaa pakkaskautta ja valkeaa lumipeitettä tuskin on lähiaikoina odotettavissa. Pitkä pimeä syksy luo matalapaineisen tunnelman, jota keventää vain päättymässä olevan juhlavuotemme vaikuttavien tapahtumien muistelu.

Elokuiset Tunturiladun kesäpäivät Rymättylän Kunstenniemessä ja siinä ohessa ikioman kerhomme 20 v juhlallisuudet eivät hevin unohdu mukana olleen yli 60-sulkapäisen jäsenkuntamme mielistä. Saimme vieraiksemme toiselle sadalle kohonneen mieluisan joukon tunturilatulaisia, joiden kanssa todella viihdyimme nuo ikimuistoiset päivät. Kuvaus kesäpäivien tapahtumista on julkaistu tuoreeltaan Tunturilatulehdessä 3/98 Alla-B:n täsmällisenä kerrontana, eikä siihan ole sen kummempaa lisättävää eikä vähennettävää. Eräs kohokohta on erityisesti jäänyt mieleeni lauantai-illan huumasta: "heimopäälliköt"(Kösä ja Alla-B) tervehtivät toisiaan ughuudoin ja kädenläimäyksin ! Ikäänkuin meno olisi ollut hyvin harjoiteltua perinnekäytäntöä. Tietenkin myös tuo rappjokellus rummutuksineen nuotiotulen ääressä kertoi vaikuttavalla tavalla siitä, miten viihdemaailman antamalla kokemuksella juhlahetkeä ja historiaa voidaan korostaa ja ainutlaatuistaa.

Eiköhän tuo jo riitä kesäpäivistä.

Logilaiset osallistuivat myös 20-päisellä joukolla Tunturiladun syyskokoukseen ja susiaisiin lokakuun alussa Ristijärvellä. Bussissamme oli ollut totuttua tunnelmaa, kun reitin varrelta mukaan tuli saman verran iloista susiaisväkeä. Sama oli ollut tilanne ruskaretkellämme Susikiisalle syyskuun puolivälissä. Näin siis järjestettyjen bussikuljetusten yhteinen hyväksikäyttö on edelleenkin suositeltavaa ja taloudellisesti merkittävää. Tulevista juhlavuotemme tapahtumista totean senverran, että tavanomaisten yhdessäolojen lisäksi karkoitamme kaamosta vesijumpalla ja kuntosalilla. Odotamme innokasta osanottoa. Ensi vuonna viikolla 30. toteutettavaa Abisko-Kebnekaise retkeä valmistelee Login osuudelta Kale Kanerva (p.02-2366270). Tietävästi retkestä tulee vaativa mutta myös erittäin antoisa seikkailu suurtunturimaisemassa. Linjaauton reitti kulkee Turku-Tampere-Vaasa-Haaparanta-Kiiruna-Abisko. Jos olet kiinnostunut mukaanpääsystä soita ensi tilassa Kalelle! Login kuulumisista tällä kertaa kansi kiinni ja kuulemiin.

Unna-Pentti.

Vihttan kuulumisia

Nyt sitten sauvakävellään. Lopetetaan marinat hartia- ja niskasäryistä kulumista saa valittaa - ei lihasvaivoista, paitsi ensikävelyn jälkeen kun särkee joka paikkaa.

Rannassa tuulee raikkaasti, ilma on täynnä lumiräntää ja metsä humisee syksyisesti kun Riitta ottaa sauvoilla keppijumppaotteen komentaen meidät verryttelyyn: seiso haara-asennossa, keppi rennosti reisillä, kädet suorina alhaalla, vie hartiat korviin, rennosti alas .... jumppa jatkuu ja sitten kävellään. Kävellään ja jutellaan räntäisellä metsäpolulla. Ei ole monta vastaantulijaa, liekö myrsky pelottanut ihmiset sisätiloihin Parin tunnin jälkeen olo on mukavan lämmin sitten hötkytellään ja venytellään taas.

Vihtta järjesti sauvakävelyohjaajakurssin tässä syksyn aluksi. Osanottajia oli 31 Vaasasta ja ympäristökunnista. Opettaja saatiin Suomen Ladusta, Sirpa Arvonen osasi asiansa, oli vauhdikas ja hauska kurssi. Kuluva syksy kuluukin tämän uuden liikuntamuodon parissa.

Syksyn ruskasta nautittiin Talaksen maisemissa, kahlattiin vyötäröä myöden soiden heinikoissa, metsäpoluilla kulkiessa kuunneltiin purojen solinaa, poimittiin Sarmin rinteeltä isoja keltahaarakkaita. Monta kiloa painavia herkkuja. Anneli ja Elvi niitä puhdistivat ja Anneli laittoi koko sakille lämpimät leivät päällysteenä paksu kerros sienimuhennosta. Hyvää.

Akalauttapäälle asti ei ennätetty kun oli niin hyviä kaarnikkamättäitä ja puolukoita matkan varrella, että käännyttiin Asentolammilta jo takaisin saunomaan.

Lumiräntä yllätti puolukkametsässä tien varressa joten menimme autoon syömään eväitä ja päätimme ajaa Nellimiin katsomassa onko kylässä kauppiasta.

Yllätimme rouva kauppiaan leipomassa munkkeja. Suuria, makeita, voitte uskoa että maistuivat. On myös lääkekaappi, bensaa, posti ja lotonkin voi jättää, sekä mukava kahvila kaupan yhteydessä.

Viikko Talaksella meni liian -nopeasti sinne tekee jo taas mieli, istumaan keittokatokseen ystävien kanssa. Ei näkynyt piisamiystäväkään, kuukkelit kantoivat talvivarastoonsa kaiken minkä ennättivät napata toisiltaan.

Tulevan talven toiminta riippuu ilmoista ja keleistä. Talven hiihdot aloitamme laskettelu- ja hiihtomatkalla Isosyötteelle helmikuun alussa. Mukaan mahtuu 23 henkilöä ja perillä odottaa tuttu, tuttu tupa saunat, sekä hiihtoladut ja laskettelu/lautailurinteet. Vihttasta saa lisätietoa matkasta.

Kesällä matka Ruotsin korkeimmalle tunturille, Kebnekaiselle, se tehdään yhdessä Login kanssa. Matka alkaa jo täyttyä, voit kysellä peruutuspaikkoja (Vihttan osalta). Matka tehdään omalla bussilla. Vaeltajat jäävät Abiskoon, josta kävellään perille. Majoitukset omissa teltoissa. Bussilla pääsee n. 18 km:n päähän, josta myös lähdetään paluumatkalle. Asiasta lisää myöhemmin.

Tunturista tietoa: Kiilopäällä Niilanpään porokämppä oli auki ja Metsähallituksen valvonnassa, näytti olevan päivätupana, kaksi isoa huonetta.

Nyt on rannikon ruskakin sammunut. Jäämme odottamaan joulua. Vihttan joulujuhlaa vietetään teatterissa Ihana aika näytelmää katsoen ja sen jälkeen syödään Heikin opastamassa ravintolassa jotain hyvää. Hyvää joulun odotusta ja SAUVAKÄVELLÄÄN!

Pirkko

TUNTURILADUN INTERNET SIVUT LÖYTYVÄT KAVTSIN KOTISIVUN ALTA:

www.megabaud.fi./~kavtsi/

Tunturikerho Kavtsin ruskavaellus-98 porukkaa Sarmikuusikossa "riulla".

Susiaisista Ristijärvellä

Viesti kulki , kutsu kuului. Miten olisi oktalaiset, Tunturiladun susiaiset tarvitsisivat järjestäjän. Kävisikö pito siellä?

Oktan puheenjohtaja Raimo Pahkala toivotti vieraat tervetulleeksi.

Myötämielisin ajatuksin kokoonnuimme arvioimaan voimavaramme! ja kokoontumispaikkamahdollisuudet.

Tutustuimme Saukkovaaran Hotelliin ja sen olosuhteisiin. Päätimme suostua kun Saukkovaaran yrittäjätkin tukivat valmisteluja.

Niin jäi asia mietintämyssyn alle ja vähin erin muotoutui päivien runko. Vastuuhenkilöitäkin löytyi sen verran, että tehtävä otettiin hoidettavaksi.

Aika kului. Kauppisen Pentti muotoili Susiaistunnukset, Sotkamon tytöt Kaarina Klemetti ja Ilma Mustonen luontopolun. Haapalaisen Liisa kokosi susiaisien laulumonisteen. Arpajaiset hoidimme porukalla. Susiaispaikan rakensivat miehet, tulimestareina toimivat Pauli Keränen ja Yrjö Klemetti.

Susiaisten aattona paistoi aurinko, tosin sää oli viileä, mutta lämpimämpää oli luvassa. Elimme siis toivossa niin ilmojen kuin vieraittenkin suhteen.

Valtaosa vieraistamme saapuikin perjantain ja lauantain välisenä yönä. Onneksi yöpaikkoja löytyi, vaikka lattiapaikat taisivat olla tupaten täynnä.

Lauantai, Susiaispäivä koitti pilvisenä, onneksemme ei satanut. Varsinaisesti juhlat alkoivat aamupalan jälkeen tulokahvilla. Olemme anteeksipyynnön velkaa, sillä jotkut vieraistamme saivat kylmää kahvia, kun vieras keitin ei suostunut toimimaan oikein. Onnistuihan se kahvinkeittokin kun vika huomattiin. Luontopolku avattiin yhdeksältä, tosin alussa opastus ei ollut riittävän selvä, kun jotkut harhautuivat sydänretken jättämille kysymyksille.

Luontopolku kiersi kolmen kilometrin pituisen pururadan. Aiheena oli Kainuu ja sen luontoon liittyviä asioita.

Tunturiladun viirinnosto juhlan alkamisen merkiksi tapahtui klo 11.00 trumpetin soiton kera. Anja Mustonen lausui Anja Juvosen runon "Kohotan tämän maiseman kämmenelle"

Raimo Pahkala toivotti kerhon puolesta vieraat tervetulleiksi. Ristijärven terveiset kertoi puolestaan kunnanjohtaja Reijo Fredrikson.

Saukonmajan yrittäjien edustajana Olavi Oikarinen kertoi hieman talosta ja toivotti kaikki omasta puolestaan tervetulleiksi ja viihtymään.

Yhteislauluna lauloimme trumpetin säestyksellä "On maista kaikista sittenkin"

Susiaistilaisuudessa soitti hanuria Huhtalan Eero ja Pertti Keihäs veti yhteislaulua.

Hotelli Saukkovaaran väki oli mukana valmisteluista lähtien.

"Kohotan tämän maiseman kämmenelle".

Ohjelmassa oli ulkoilua, tutustumisaikaa ja arpojen myyntiä kunnes tuli lounasaika.

Tunturiladun tarjoamat kokouskahvit olivat klo 13.30. Syyskokousta pidettiin ravintolasalissa. Kokouksen puheenjohtajaksi valittiin Reino Välisaari, sihteerin tehtäviä hoiti Marita Maula. Kokouksessa käsiteltiin syyskokoukselle kuuluvat asiat. Eniten keskustelua aiheutti koirien pito Tunturiladun käm-pillä.

Siinäpä aika vierähti päivällishetkeen. Saunat olivat halukkaille lämpimänä. Naisille oli linja-autokyyti Ristijärven pirtille saunomaan ja uimaan Iijärven aalloissa.

Sitten olikin aika valmistautua Susivihkiäisiin, jotka olivat noin 200 metrin päässä majalta. Paikka oli vaaran rinteeseen rakennetulla havulaavulla" roitotulien loisteessa.

Tosin vihittäviä oli vähän, kaksi ikäsutta, sekä yksi tunturisusi ja kaksi outasutta. Kuitenkin Lapin kuuluisa noita kunnioitti iltaa läsnäololla ja saatti vihittävät yhteiseen susienkräätyyn.

Susiaistilaisuudessa soitti hanuria Huhtalan Eero ja Pertti Keihäs veti yhteislaulua ja vähän vetristytti jäseniä leikittäen.

Iltaohjelma jatkui sitten ravintolasalissa. Juontajana toimi Teuvo Väisänen. Hänen johdollaan lauloimme ja pidimme arpajaiset ennen iltakarkeloiden alkamista.

Osa porukasta jatkoi illanviettoa kodan tulilla makkaraa paistaen. Kodassa Login hanurisi Huhtalan Eero soitteli ja Pertti Keihäs veti yhteislauluja ja kertoili vitsejä yhdessä tulillaolijain kanssa.

Niin kului ilta ja pienten torkkujen jälkeen koitti uusi päivä entistään kauniimpana. Siinä siintelivät Kainuun siniset vaarat syyspäivän loisteessa avaruuttaan esitellen. Sitä kuvaa täydensi joutsenien joikuva lento järvien yllä ja kotkan lento juhlapaikkamme päällä.

Vielä oli viimeisillä mahdollisuus luontopolun kiertoon ennen tuloksien julkaisua.

Klo 10.30 kokoonnuimme Susiaispaikalle. Vuorossa oli Luontopolun palkintojen luovutus.

2.- 4.10.-98

Siinä sai Luontopolun tehtävistä parhaimman suorituksen tehnyt vieraamme suurimman pakkauksen pakastelakkoja. Ja kolme muuta lakkapakaateen saajaa valittiin kaikkien Luontopolkuvisailuun osallistujien keskuudesta arvan avulla.

Sen jälkeen oli Susienkokous. Nyt esiteltiin päivänvalossa illalla vihityt sudet.

Ikäsudet: Maj-Lis Kihlberg ja Arvo Anivuo, tunturisusi Jukka Albrecht, outasusi Timo Mäkinen ja poissaolevana outasusi Seija Andersen.

Susivaliokuntaan valittiin uudelleen puheenjohtajaksi Jorma Alapuranen sekä muut viisi jäsentä:

Marita Maula, Terttu Civil, Arvo Anivuo, Martti Eskelinen, ja Veikko Taavitsainen.

Klo 11.00 nautimme yhteisen Susilounaan. Päivät päättyivät kello kaksitoista viirin laskuun trumpettien soidessa.

Tunturilatu muisti Ravintolan omistajia ystävällisestä ja onnistuneesta palvelusta lahjoittamalla Tunturiladun kuksat. Talonisäntä Olavi Oikarinen kiitti vieraita viikonlopusta ja toivotti tervetulleiksi uudelleen.

Oktan puheenjohtaja Raimo Pahkala kiitti vieraita osallistumisesta ja talonväkeä, kun saimme paikan käyttöömme.

Yläpihan isäntä soi myös parastaan, lämpimän ja kauniin viikon lopun. Kiitos.

Päätöslauluna oli Kainuun marssi trumpettien säestyksellä.

Kiitos kun kävitte. Hyviä hiihtelykelejä tulevaan talveen.

Anja Mustonen

Lapin kuuluisa noita kunnioitti iltaa läsnäolollaan ja saatti vihittävät yhteiseen susienrääthyyn.

Rakovalkea oli ahkerassa käytössä yöt...

... ja päivät laavun edustalla.

Nutukkaat ovat mainiot talvijalkineet

Nutukkaat on yksi saamelaisen käsityöperinteen taidokkaista luomuksista. Ne ovat käytännölliset, kauniit ja tehty aidosta luonnonmateriaalista

Kun maa on peittynyt valkeaan lumivaippaan ja pakkanen paukkuu nurkkapielissä, kaivan esiin vanhassa Karigasniemessä asuvan Elli-Kirsti Pieskin ompelemat nutukkaat. Niissä ei jalkoja palele.

Nutukkaita käytetään Saamenmaassa edelleen. Ne ovat parhaimmat miesten sekä naisten talvijalkineista. Nutukkaat sidotaan tiiviisti kiinni sääriin irrallisilla pauloilla, joiden malli vaihtelee sukupuolen ja alueen mukaan. Paulat pitävät nutukkaat jaloissa ja estävät lumihangessa käveltäessä lumen pääsyn kenkien sisään.

Nutukkaat valmistetaan poron koipinahasta. Kenkäpariin menee yhden poron koipinahat eli yksi kuntura. Nahat käytetään tarkoin. Kun kengän osat leikataan oikein, hukkapaloja ei jää nimeksikään.

Nutukkaaseen tarvitaan kaikkiaan kahdeksan erilaista osaa; kaksi pohjakappaletta, kantapää, kaksi sivukappaletta, kaksi varsikappaletta ja päälliskappäle. Pohjan osat asetetaan nutukkaaseen siten, että etuosan karvat kaatuvat taaksepäin ja takaosan karvat eteenpäin. Näin ne estävät luistamista. Osat ommellaan toisiinsa suonilangalla, jota tehdään poron selkä- ja jalkajänteiste.

Materiaalin nutukkaisiinsa Elli-Kirsti saa perheen omista poroista. Koivet hän käy hakemassa talteen poroerotusten aikaan ja nylkee ja puhdistaa ne. Sen jälkeen hän suolaa nahkat ja pingottaa ne lastuttamalla. Pingotetut nahat kuivataan ulkona pakkasessa.

Elli-Kirsti Pieski on taitava saamenkäsitöiden tekijä. Hänen käsityöaittansa on oikea aarreaitta.

Kuivista nahoista kesi poistetaan näskäämällä. Siihen tarvitaan lauta, jolle nahka asetetaan ja jiekiörauta, jolla nahkaa käsitellään varovasti kaapien ja ruisjauhoja apuna käyttäen. Sitten nahalle tehdään suurusvoitelu. Suurus sekoitetaan kirnupiimästä, rasvasta ja ruisjauhoista. Käsittely uusitaan useampaan kertaan ja välillä nahan annetaan kuivua. Viimeisen voitelukerran jälkeen nahka kuivataan puolikuivaksi ja voiteet telotaan pois jiekiöllä. Sen jälkeen nahka taas kuivataan ja varastoidaan.

Ennen leikkaamista ja ompelemista nahka pitää vielä parkita. Parkkiaineet, eli pajun- ja koivunkuoret Elli-Kirsti Pieski kerää kevättalvisin ja varastoi ne odottamaan käyttöä.

Parkkiliuos syntyy kuorista ja vedestä keittämällä. Pajun- ja koivunkuorien sekoitussuhde määrää nahan värin. Kun keitetty liuos on jäähtynyt kädenlämpöiseksi, Elli-Kirsti ottaa sieltä kuoria ja kuuraa niillä nahan kesipuolta niin kauan, että siitä tulee kauniin punaruskea.

Parkkikäsittelyn hän tekee nahoille kaksi kertaa. Sitten ne vielä kuivataan.

Kurenutukkaat valmistetaan samoin kuin nutukkaat, mutta niissä varren etuosa on auki ja siinä on sisnanahasta ommellut, rei'itetyt kurekujat. Päälliskappaleiden yläosat toimivat kenkien "kielinä". Kurenutukkaat sidotaan kiinni punotuin nahka- tai lankanyörein ja nutukkaiden varret koristellaan värikkäillä verkakaitaleilla.

Saamelaisyhteisössä kenkien ja vaatteiden valmistus on kuulunut perinteisesti naisille. Elli-Kirsti Pieskikin oppi tekemään käsitöitä jo lapsuuskodissaan Tenon rannalla Aittijoella. Iloisen ja reippaan ahkun taitavissa käsissä syntyy edelleen värikkäitä lapinpukuja, nutukkaita ja muita perinteisiä saamelaiskäsitöitä omalle perheelle sekä aina myyntiin asti.

Kurenutukkaita, koipinahkoja ja peski.

Teksti ja kuvat:
Seija Lipsanen

Kuningasporolle

Ain laulain työtäs tee ja lomalla Ropille mee.
On siellä laajat erämaat, tunturisusia siellä nähdä saat.
Voi tuuli kivasti selkääsi kutittaa ja riekko naurullaan huvittaa.
Ei elämä helppoa Lapissa lie, mikä noita joutilaita sinne vie.
Tää on tarina raidosta tosta,
joka koostui muutamasta kaupunkiporosta.

Kerro kerro kuvastin, ken on ladulla kaunehin.
No, Mattihan se tietenkin on, myös opas letkeä ja verraton.
Niin, no tänään hiihdetään 2, 3, 4 tai 10 km tuttua kaavaa,
tiedättehän sitä slaabaa.
Myötäleitä meillä myöskin lie, kas kummaa, ylöshän se vie!
Hiihdetään niin kauan kunnes ollaan jossain,
tai pysähdytään sitten kun kello on jotain.

Veteraaneilla näillä on paikka oppaan kantapäillä.
Hiihtävät he vedoin kovin, illalla pystyttävät ukkokodin.
Ei pakkanen pure tätä Mattia, kun ei se tarvitse taukotakkia.
Markulla kiiltää silmissä saunan lauteet vain, muuta nähnyt
moneen päivään ei lain.

Kösän ahkion varustelu on tasoa mersun, ja vetäjällä tavat Dersun.
Turkasen turkanen, jos en tänään mitään korjata saakkaan,
rikon vaikka oman saappaan.
Osaa myös huulta se heittää, vaikka takissa välillä "de keittää".
Tämän jätkän ideoiden todellisuuteen liittäminen,
siitä on monen meidän kiittäminen.

Marjatalla on ruuat ja herkut maistuvaista,
ahkionsa lajia peräti kaatuvaista.
Mäet laskee hihkuu kovin, hangessakin istuu tovin.
Yhdessä nämä kaksi muodostavat jalostuneen parin,
joita me junnut ihailemme lailla sankarin.

Kati raikas kalppinokka, viikon joikas koko tokka.
Puhuu suoraan, toimii ain, pysyyköhön paikallaan se lain?

Toinen sisko punatakkinen on Liisa mäkipaholainen.
Oli mäki jyrkkä ylös tai alas, sukset pysyy Liisal' jalas.
Tuli juna, vei siskot nää, toi toisen joka myös punaisesta pitää.

Vapun, päivän sankarin, paikka kaikkein ankarin.
Saappaita saat onkia, hangen alta tonkia.

Ripsin huilun äänen kuulet,
huiputtaa hän vain mäet suuret.
Tuntee saamen ja Saamenmaan,
nämä laittaa välillä omia reittejä kulkemaan.
Kera kahden veljen kiipes niin isoon mäkeen,
että ois se saanut hymyyn jo Veikka G:een.
Laski mäen alas kuin alppiini,
eikä pelottanut edes laviini.

Jouni on vaiti, hiihtelee vain, kuvattavaa löytää ain.
On ahkio hällä suuri ja täynnä elämää leveää,
silti vielä kaverin ahkiota keventää.
Hänen kanssaan herkkuja syötiin iltaisin,
totes tähän: Nellaltain ne tilasin!
Alkoi tuuli yöllä telttaa lepattaa, kävi se hermoon,
katkoi köydet – ja taas levätä saa.

Mies vai nainen vahvempiko on, sitä en tiedä,
mutta Ritva kova on.
Kävi päälle staalot ja nenään paistoi mollikka,
ei jalat vapissu, pysyi pystyssä tää likka.

Hiihti mies kovaa, kuka se on?
Minä tiedän Gunde se on.
Ei, vaan Reijo vähän mäestä nauttii,
pisti ahkioonkin vähän vauhtii.

Keijo tykkää ahkion kanssa puskea helteessä,
on pitkä matka vielä eessä.
Urakastahan tämä käy,
vaikkei kiikareilla vastarantaa näy.

Ansku onkii vettä vain,
vaan ei onkea kädessä näy lain???
Ei haitta sade, tuuli tai oaivi Anskun tahtia,
Keijoa pitää vähän kyllä vahtia.

Hevoset kädes ja leopardi pääs,
Irmeli tyylikäs daami on nääs.
Muistaa myös huulirasvat mukaan ottaa
ja kätevillä lapuilla ongelmat voittaa.

Tarmokas Jukka sopii hyvin tähän ankaraan mestaan,
hellin käsin hän huolehtii vaatimestaan.
Liekö keitin heidän teltassaan turha vekotin,
niin paljon oli sähköä siellä, että pyörii sauvasekotin.

Oli aikaa mennyt jo tovi, ja letkaan tullut lovi.
Jalmari viimeisenä tarpoo, sehän opastakin kalvoo
Oli siihen yksi syy vain, hikoilla se ei tahdo lain.

Vaan mitä miettivät mielessään,
kun illalla pyörivät pusseissaan.
Oliko löytynyt se mitä tulivat hakemaan,
vai oliko tämä ollut rutiinia vaan?
Oliko reissu kasvattanut ihmistä nuorta,
vaiko vain Lapin jätevuorta.

Kävikö mielessä kestänkö tämän,
kun mä tiedän itsestäni niin vähän.
Vai tuliko se todetuksi taasen vain,
sinusta hyvän kumppanin sain.
Ei näitä hiihtoja ymmärrä heti toinen,
ja vielä yhden jutun sulle kertoa voinen.

Hiihti poika junan tuoma, haihtui mielestä cityn kuona.
Mikä oli saanut pojan lähtemään,
vaikka tyttö sanoi: isi tule leikkimään!
Lähtöään todisteli monin tavoin,
jopa muumipeikon sanoin:
Mamma kulta, minä olen mies, minua ei saa kahlita.
En tarvitse ohjeita sulta, tarvitsen seikkailuja.

Hiihti poika junan tuoma, koki jotain oaivin luona.
On tää paikka ollut kauan mielessään,
vaan mikä on tuo kyynel silmässään?
Ei se ollut tuulen tuoma, oli aatos käynyt tytön luona.
No kivaa tää oli ja hyvät kaverit mulla on,
mutta on se kamalaa jos sydän muualla on.

Näiltä laduilta taas poissa lienen kauan,
rouva pyöräyttää meille kohta vauvan.

Aslak Jalmari 1998

VILJAMI

Istuimme ystäväni kanssa elokuista iltaa Kiellajohkan kämpän rappusilla, odotellen sen ihmisiä pelkäämättömän isokokoisen pöllön ilmaantumista, josta kämppäkirjassa oli useita mainintoja. Kirjattujen havaintojen mukaan se istahtaisi illan hämärtyessä pihan kelopuun oksalle tähyämään kentän liikennettä.

Joutessamme joimme siinä iltateetä ja aprikoimme mistä mahtanee juontaa alkunsa vaeltajien yleisesti käyttämä Viljami nimitys noille pihakentturalla hääriville harmaakuvemyyrille.

Kaverini tiesi kertoa tapauksesta, joka sattui eräälle nuorten porukalle Saariselällä. Seurueeseen kuului muiden muassa neitokainen, kutsumanimeltään Mandi sekä nuori kujeilun haluinen Ville, jota porukassa nimitettiin Viljamiksi.

Joukko oli ruokailun jälkeisessä uneliaassa olotilassa loikoillut kämpän pihanurmella. Sattuipa siihen paikalle utelias harmaakuvemyyrä, joka paikkoja tutkiessaan oli kavunnut Mandin ryntäille. Nainen heräsi säpsähtäen otuksen lähentelyyn, ja niin ilmaa viilsi hurja kiljaisu: "Viljamiii...". Hän oli näet luullut Villen jälleen tehneen keppposiaan. Tapaus aiheutti tietysti ansaittua huomiota ja Viljami nimitys siirtyi oitis Villeltä myyrälle.

Minä puolestani muistelin erästä tapahtumaa Somaksen vanhalla rajavartioston kämpällä. Paikalla oli muiden muassa eräs englantilainen pariskunta. Olimme hieman huvittuneena seuranneet, kun pulskan puoleinen William tuppasi yhtenään rinkalle välipalan toivossa, ja tämän tarkan sorttinen vaimo puolestaan valvoi haukkana miehen edesottamuksia. Illalla kun väki kämpällä oli jo asettumassa yöpuulle, alkoi eteisen puolelta jossa rinkat olivat, kuulua epäilyttävää rapinaa. Arvon lady päätteli pihalle pistäytyneen siippansa siellä havittelevan ylimääräistä iltapalaa.

- William, huikkasi nainen.

Rapina lakkasi hetkeksi, alkaakseen kohta uudestaan.

- William, do you hear me, tiukkasi lady entistä topakammin.

Hetken aikaa eteisestä kuului askelten töminää, hurjaa rapinaa ja vaimeita huudahduksia, sitten aukeni kämpän ovi ja engelsmanni työntyi sisälle roikottaen kädessään vimmatusti räpiköivää myyrää.

- This one is your William, julisti närkästynyt herrasmies.

Kämpässä tietysti riitti riemua, ja myyrä sai jälleen Viljami nimen. Tässä tapauksessa nimi olisi toki pitänyt kirjoittaa tuplaveellä.

Juttelun lomassa heittelimme paikalle osuneelle otukselle postimerkin kokoisia näkkileivän palasia, jotka se oitis kiikutti perä töyssyen jonnekin pounikon kätköön. Tuota pikaa se, tai liekö ollut sen kumppani, ilmestyi antoisaksi osoittautuneelle apajalle kärkkymään uutta palasta.

Parin kierroksen jälkeen kaverini tuumasi, että eipä juoksuteta eläintä turhanpäiten, ja heitti tälle kokonaisen näkkileivän viipaleen. Myyrä tarrasi tarmolla kiinni palaseen, mutta homma ei ollutkaan enää yhtä hyvin hallinnassa kuin edellisillä kerroilla. Jos tätä palasta yritti pitää samassa otteessa kuin aiempia, niin se sojotti alas kuin puskutraktorin terä, estäen tehokkaasti eteenpäin menon. Ainoa tapa päästä liikkeelle oli taivuttaa niskaa taaksepäin niin että leivän syrjä nousi reilusti irti maasta, mutta tällöin saalis peitti myös myyrän näkymät kulkureitillä. Otus ähelsi sinnikkäästi aarteensa kanssa, ja me nauroimme vesissä silmin seuratessamme sen tölmäilyä mättäiden lomassa.

Yllättäen kesken ilon, liukui harmaa hahmo aivan ääneti pihakentän yli. Tajusimme asian vasta kun näkkileivän pala kieppuen putosi maahan pihan toisessa laidassa. Pöllö oli napannut syöttiläämme.

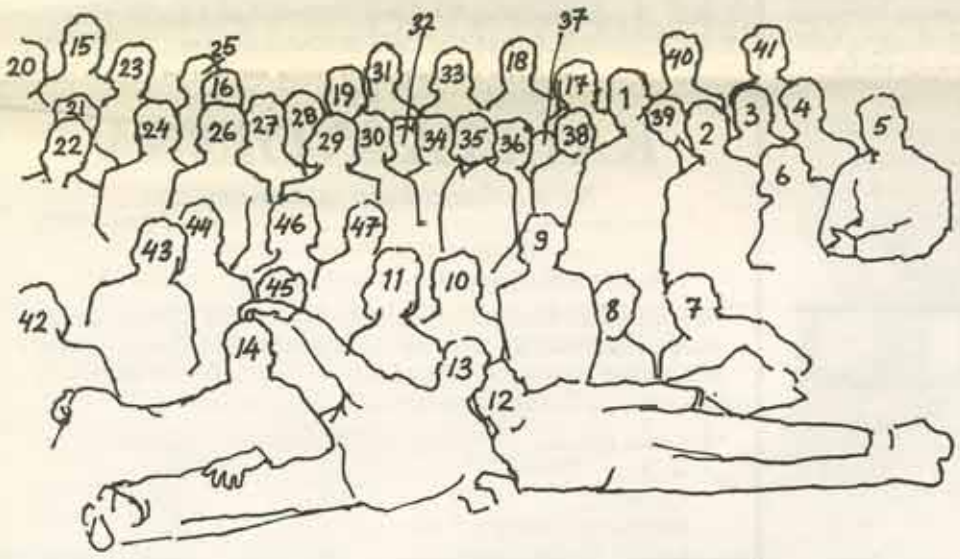
Ensisuuttumuksen hälvettyä käsitimme tietenkin että oli tapahtunut juuri niin kuin Suuri Suunnittelija on sen tarkoittanut. Myyrä on toki pöllön luonnollista ravintoa. Syö ja tule syödyksi, se on niiden osa tundralla. Luonnon järjestyksen mukaan kuuluu tämän Viljamiksi usein kutsutun jyrsijän päätyä aikanaan jonkin kannon nokkaan oksennuspalloksi, jatkaakseen siten osaltaan luonnon loputonta kiertokulkua.

Tunsimme kuitenkin jonkinlaista syyllisyyttä tapahtuneesta, niinpä meillä sitten kuluikin myöhään yöhön pohdiskellessamme ihmisen oikeutta puuttua luonnonjärjestykseen sekä meidän omaa vaatimatonta osuuttamme sen kiertokulussa. Syvällisen pohdiskelun lopputuloksena päädyimme yllättävään tosiseikkaan; ihminen lienee ainoa olio, jonka katoaminen lajina maan päältä ei aiheuttaisi mainittavaa häiriötä planeettamme ekosysteemissä. Vaikutus olisi pikemminkin myönteinen, kun monet aikaansaamamme maailmanlaajuiset ongelmat loppuisivat. Tämä olisi perin hyvä korskaan Homo Sapiens´in useammin tajuta.

Näin kertoili **Heikha**

TUNNETKO TUNTURILADUN PERUSTAJIA ?

Tämä valokuva otettiin Tunturiladun perustavassa kokouksessa 9.11.1946 'Puotinkylän' retkeilymajassa. Osanottajia oli pääkaupunkilaisten lisäksi Tampereelta, Vaasasta, Porvoosta, Heinolasta ja Kolhosta - kaikkiaan 53 henkilöä. Heistä on kuvassa 47, kolme lähes näkymättömissä muiden takana. Kokouksessa olleista ei tehty silloin nimiluetteloa. Ryhmäkuvasta on nykytietämyksen mukaan tunnistettu seuraavat perustajajäsenet:

1. Bjarne Lampèn, 2. Anita Lampen, 3. T.I. Soronen, 4. Unto Pöntinen, 5. Jonne Saastamoinen, 6. Mirkku Uimonen, 7. Kaj Eräjuuri, 8. Eero Saraoja, 9. Irja Marsio, 1 0. Antero Marsio, 11. Liisa Leppäluoto, (nyk. Salmi), 12. Jaakko J. Leppäluoto, 13.Matias Calonius, 14. Leo Laakso, 15. Olle Äkerblom, 16. Arnold Stenvall, 17.Katri Eronen (myöh. Suuntala), 18. Erkki Eronen, 19. Esko Palmio, 36.Maire Kolehmainen (nyk. Äkerblom), 37. Carita Collan (myöh. Eräjuuri).

Lisäksi kuvassa ovat tiettävästi myös Eili Sarola ja E. Karttunen. Jos sinä tunnistat heidät tai muita kuvassa olevia henkilöitä, ota yhteys Hannu Hiltuseen. Myös kuvasta puuttuvien kuuden henkilön nimet ovat haussa.

Hannu Hiltunen
Kaivosrinteentie 2 K 92 01610 VANTAA, puh. 09 - 531 357

Aiun Uula

Kanssaihmiset

Kylän myllärin epäiltiin pihistävän itselleen osan jauhettavaksi tuodusta viljasta. Ajelipa Aiun Uula kerran myllyn ohi ja mylläri huuteli myllynsä ovelta kulkijalle:

– Mitäpä se tietää Aiun Uula-poika ?

– Nah, jottain tiijän, jottain en, vastaa tiellä menijä.

– No mitä sitte tiijät, tinkaa mylläri.

– Nah, tiijän sen jotta myllärillä o´vain lihavat siat, kuuluu vastaus.

– No, mitä sie et sitte tiijä, venkoilee mylläri edelleen.

– Nah, sitä mie en tiijä kenenkhä jauhoilla net siat on lihotethu, lohkaisee Uula mennessään.

KOKOUSKUTSU

Tunturilatu ry:n kevätkokous pidetään la 13.3.1999 klo 14 alkaen Järvenpään srk-opistolla (os. Järvenpääntie 640, 04400 Järvenpää).

Kokouksessa käsitellään sääntöjen 7§:n kevätkokoukselle määräämät asiat.

Kahvitarjoilu klo 13 alkaen. TERVETULOA! **Johtokunta**

Toimituksen näkövinkkelistä

Tunturilatu-lehti on siirtynyt historialliseen uuteen aikaan eli neljän numeron toimittamiseen vuodessa. Kiitos kirjoittajien ja kuvaajien tämä on vuoden neljäs ja viimeinen numero. Työtä ei toimituksen kannalta ole ollut kovinkaan paljon enemmän kuin ennen. Viime aikoina kirjoittajien ja kuvaajien määrä on ilahduttavasti kasvanut ja täten myös lehtemme on monipuolistunut. Vuoden yhteissivumäärä on 56 sivua ja kirjoittajia on ollut peräti 49.

Aineiston määräpäivätkin pitävät hyvin ja nykyisin sekä juttuja että kuvia tulee kohtalaisen paljon sähköpostin liitetiedostoina. Lähes kaikki kirjoitukset on julkaistu. Lehden ajankohtaisuus kasvanut ja nyt olemme saaneet melko tuoreena jutut mm. kesäpäivistä ja susiaisista. Kustannustasokaan ei ole noussut, koska neljän lehden painattaminen tapahtuu arvonlisäverottomasti.

Lehteen lähetettäville aineistoille asetetaan seuraavat toiveet. Ensinnäkin kaikki aineisto on lähetettävä joko kirjoituskoneella (hyvällä tekstillä, sillä muutentulee lisätöitä) tai mikrotietokoneella kirjoitettuna, levykkeellä tai sähköpostitse antti.karlin @utu.fi tai ilmos@fc.vsp.fi tai fax 02 - 841 2445/Ilmos.

Kuvat ja piirrokset lähetetään lehden toimitukselle. *Huom. tiedostokuvat tulee toimittaa suoraan Ilmoksen sähköpostiin!!* Mikäli haluat kuvat/piirrokset takaisin, liitä tämä toive mukaan. Muuten kuvat/piirrokset liitetään lehden kuva-arkistoon. Kuvat yms. aineisto palautetaan yleensä kuukauden kuluessa lehden ilmestymisestä.

Jotta saat lehden oikeaan osoitteeseen, muista ilmoittaa osoitemuutokset SUORAAN jäsensihteerille (yhteystiedot sivu 4), joka päivittää osoitteet. Toimitus saa häneltä postitse postitusta varten osoitteet, joihin ei enää muutoksia tehdä.

Kiitos kuluneesta vuodesta! Tehdään jatkossakin jäseniä palvelevia ja virkistäviä lehtiä.

Toimitus

RETKIKEITTIMISTÄ

PRIMUS-keittimet

Primuksen keittimet ovat pääosin kaasukäyttöisiä MFS 3288-mallia (Multi Fuel System) lukuunottamatta. Se on monipolttoainekeitin, joka toimii suutinta vaihtamalla kaasun lisäksi kaikilla petroolipohjaisilla polttoaineilla kuten valopetroolilla ja bensiinillä.

Suutin nro 28: Suutin on tarkoitettu valopetroolille ja dieselöljyäkin voi käyttää, mutta vain kun muuta polttoainetta ei ole saatavissa, koska viimemainittu nokeaa ja kerää sakkaa polttoainejärjestelmään. Poltin on esilämmitettävä spriillä em. polttoaineita käytettäessä.

Suutin nro 35: Suutin on tarkoitettu Primus-kaasulle ja bensiinille (puhdistus- tai lyijytön bensiini).

Keitin painaa 470 g ja sen lisäksi kokonaisuuden painoa lisäävät kattilat, polttoainepullo, tuulisuoja ja aluslevy. Täydellä teholla käytettäessä keitin kohisee melkoisesti.

PSS 3244-malli (Primus System Stove) on kaasun esilämmityksellä varustettu keitin joka muistuttaa myrskykeitintä ja siihen kuuluu, tuulisuoja, 1,75 litran kattila, teflonpinnotteinen paistinpannu ja kahva. Tuulisuoja ja astiat on valmistettu teräksestä. Kokonaisuus painaa lähes kilon ja lisätarvikkeena siihen on saatavana kahvipannu.

LPS 3277- mallissa (Liquefied Petroleum System) on sisäänrakennettu kaasunesilämmitin ja piezosytytys. Keittimessä on tuulisuoja, mutta se tarvitsee lisäsuojan, pohjalevyn, kattilat ja kahvan. Keitin painaa 400 g.

Primuksen kaasupoltin sopii myös Trangia-keittimiin. Se painaa 240 g ja sen tehoksi ilmoitetaan 2800 W eli täydellä teholla kaasun kulutus on melkoinen. Tehon säätömahdollisuus tekee siitä kuitenkin erittäin käyttökelpoisen. Polttimeen sopivat Primuksen kaasusäiliöt 2202, jonka nettopaino on 450 g ja 2207, jonka nettopaino on 220 g. Näitä säiliöitä ilmoitetaan olevan saatavissa yli 40 maassa. Edellä mainitut kaasusäiliöt ovat nestekaasusäiliöitä, joissa on butaania 70%, propaania 20% ja isobutaania 10%.

MSR -keittimet

Nämä keittimet ovat kevyitä ns. monipolttoainekeittimiä, jotka toimivat valopetroolilla, bensiinillä tai dieselöljyllä ja vaativat esilämmityksen. Toimiakseen tehokkaasti MSR -keittimet tarvitsevat erillisen tuulisuojan. Niihin kuuluu reitetty alusta, mutta suurempi vanerialusta olisi tarpeen pohjan eristämiseksi. Polttoainesäiliönä toimii erillinen metallinen pullo painepumppuineen, josta tapahtuu myös tehon säätö. Keittimet on kätevä kuljettaa, koska ne kokoontaitettuna mahtuvat esimerkiksi 1,5 litran retkikattilaan.

Keittimet ovat tehokkaita, mutta varsinkin ankarissa oloissa tapahtuvaa käyttöä on harjoiteltava perusteellisesti.

XGK-malli on monipolttoainekeitin jossa on rakenteeseen kuuluva pieni tuulisuoja. Keitin on helposti korjattavissa retkiolosuhteissakin. Keitin painaa 450 g.

Whisperlite 600-malli painaa 400 g ja vaatii erillisen tuulisuojan. Se on monipolttoainekeitin, joka on kestävä, pienikokoinen ja hiljainen käytössä. Siinä on "ravistelusuutin", jonka puhdistus- ja huoltotarve on vähäinen.

SIGG- keittimet

Traveller-mallin keittimet käyttävät poittoaineena bensiiniä tai valopetroolia ja niissä on vaihdinvipu eri polttoaineille. Keittimeen on saatavissa myrskykeittimen varustus, eli kaksiosainen tuulisuoja, kattilat, paistinpannu ja kahva. Lisävarusteena on saatavissa eri kokoisia polttoainesäiliöitä pumppuineen. Siihen kuuluu myös yksityiskohtainen suomenkielinen käyttöohje varomääräyksineen. Keitin tarvitsee erillisen alustan ja tuulisuojan.

Kyösti Lamminjoki

Primuksen monipolttoainekeitin MFS = Multi Fuel System 3288.

LPS 3277 Liguefield Petroleum System.

Primuksen Trangiaankin sopiva kaasupoltin.

PSS 3244 Primus system Stove.

Sigg -keittimeen on saatavissa myrskykeittimen varustus.

Whisperlite 600-malli.

Monipolttoainekeitin XGK™ Expedition Stove.

Traveller-mallit käyttävät polttoaineena bensiiniä tai valopetroolia.

TUNTURILADUN KOULUTUSTILAISUUS KERHOJEN TOIMIHENKILÖILLE

Aika: **Lauantai 16.01.1999, kello 10.00 alkaen**
Paikka: **Tampereen Yliopiston tilat, Kalevantie 4, Tampere**

LUKUJÄRJESTYS

10.00	Tulokahvit
10.30-10.45	Tilaisuuden avaus ja TL:n koulutusnäkymistä Kyösti Lamminjoki
10.45-11.30	Tunturiladun ja kerhojen tiedotustoiminta Juhana Häme
11.30-11.45	Tauko
11.45-12.30	Jäsenasiat, Eila Vilen - jäsenrekisterin hoitaminen - jäsenmaksuasiat
12.30-13.00	Toimikunnat ja työryhmät, Marita Maula
13.00-14.00	Ruokailu
14.00-14.45	Taloudenhoito, Terttu Hokkanen
14.45-15.15	Kerhoasiainhoitaja, Marja-Liisa Mäki
15.15-16.00	Kerhojen edustajien puheenvuorot Kysymyksiin vastaavat toimihenkilöt
16.00	Tilaisuuden päättäminen

Tunturilatu kustantaa kunkin kerhon kahden edustajan osallistumisen (matkakustannukset syyskokouksessa sovitulla tavalla sekä ruokailu). Muut edustajat ovat tervetulleita omalla kustannuksella. Ilmoittautumiset 4.1.99 mennessä Marita Maulalle, Hippiäistie 6, 00780 Helsinki, p.k. 09-345 1820 tai 040-509 4412 (1.12.98 jälk.).

Eräretkitoimikunta järjestää

KAAMOSVAELLUKSEN OUNASTUNTUREILLE 6.-12.12.

Lähtö- ja paluupaikkana Susikyrö. Tiedustelut ja ilmoittautumiset Esko Sepponen p. 015 482 941 tai Väinö Martikainen p. 03 362 1082.

KAUPPA AVOINNA

Niin arkena kuin sunnuntaina

Tilaukset puh. 014-610406, tai
os. Terttu Hokkanen Keskussair.tie 15 B 13 40600 JKL

Niin kerhoihin kuulumattomat kuin kuuluvatkin jäsenet, ottakaa yhteys allaolevien TL:n myyntitarvikkeiden tilausasioissa. Toimitus tapahtuu postitse tai sopimuksenmukaisesti. Toimituskulut lisätään laskuun. Tavaraa annetaan myös myyntitiliin.

Myyntiartikkeli	**á hinta**	**Viitenro**
Jäsenmerkki	10,-	123
Pinssi	10,-	136
Postikortit = kämpät 3 eril.	1,-	123
Eräretkeilyn perusteet	70,-	152
Balggis-polku	10,-	165
Juhlakuksa	70,-	204
Susimerkki	30,-	123
Susimerkki nauhalla (susimerkit vain susille)	40,-	123
Kämppien avain	500,-	107

Kämppien avaimen voi lunastaa kaksi (2) vuotta Tunturiladun jäsenenä ollut henkilö. Avainanomus on tehtävä TL:n johtokunnalle. Toimitus tapahtuu postiennakkona, karttojen, kämppäkorttien, käyttö- ja järjestyssääntöjen kera. Anomuskaavakkeita saa allekirjoittaneelta ja sihteeri Marita Maulalta.

HIEMAN VIELÄ MAKSUASIOITA

Tunturiladun pankkitili on PSP 800015-135331 ja tälle tilille maksetaan kaikki Tunturilatua koskevat maksut, myös uusien jäsenien jäsenmaksut tarpeellisin tiedoin (mm. osoite välttämämätön) paitsi ns. "vanhat jäsenet" maksavat aina jäsenmaksunsa PSP:n jäsenmaksujen keräilytilille/TL, joka on jäsenmaksukortissa viitenumeroineen. Uudet jäsenet eivät voi maksaa tälle tilille.

KÄMPPIEN = KIINTEISTÖJEN KÄYTTÖMAKSUT

Näitä maksuja suorittaessa on toivottavaa käyttää kämppien viitenumeroita. Tällöin ei tarvitse laittaa muita merkintöjä esim. kämpän nimeä. Viitteellinen maksusuoritus on paljon halvempi pankkikuluilta ja näin säästö on vuodessa huomattava pankkikuluissa. Kämpillä edelleen rahalippaat, joihin voi myös suorittaa Tunturiladun yleisen kokouksen päättämän minimimaksun 20,-/vrk/hlö.

Kämppien viitenumerot ovat: Susikyrö 505; Susi-Talas 602; Susi-Kiisa 709

Odottelen yhteydenottoja!
Hyvää alkutalvea kaikille! **Terttu Hokkanen**

KAVTSIN NAISET YLLÄTTIVÄT....ITSENSÄ !

Me Kavtsilaiset olemme jo pitkään liikuttaneet itseämme mitä erilaisimmin tavoin; on vaellettu vuoden ajoista riippumatta, luisteltu, hiihdetty, melottu, pyöräilty... Kesällä 1998 valloitimme taas uuden lajin; Kavtsin naisista koottu joukkue osallistui tietojemme mukaan ensimmäisenä täysin Tunturilatulaisena joukkueena Juhla-Jukolan Venlojen viestiin Siuntiossa. Ja hauskaa oli !

Idean äiti oli tietysti Hietalan Vappu, joka sai meidät muut innostumaan suunnistuskisoista, hauskoista harjoituksista ja rennosta menosta. Tavoitekaan ei ollut liian korkealla, kunhan jokainen kilpailija pääsee juoksemaan vuorollaan eikä suoritustamme hylätä. Kevään kuluessa otimme yhdessä osaa joihinkin Ilta-Rasteihin ja hioimme taktiikkaa. Kisapäivän aamuna tosin perhosia oli vatsassa itse kullakin. Joukkueestamme vain Salmella oli ennestään kokemusta Venlojen viestistä, me muut olimme täysin noviiseja. Lähtöalueen köysisokkelokin hirvitti - ja entäs ne vaihdot ???

Maaliin pääsimme ja suorituksemme hyväksyttiin, fiilis kisoissa oli mahtava ja järjestelyt pelasivat. Oma huoltojoukkomme, Hietalan Vappu, Saran Ulla ,

Maaliin päästiin ja suoritus hyväksyttiin, fiilis oli mahtava.

Leppälän Piio ja Maulan Hannu, tekivät huolellista työtä muonituksen merkeissä, kuvasivat kriittiset tapahtumat ja ottivat shamppanjat esille ankkuri- Maritan saavuttua maaliin. Yhteinen onnistumisen ilo oli rajaton ! Tavoitteemme saavutimme, voittajille hävisimme noin 2,5 tuntia, mutta viimeiset maaliin tulijat tulivat n. 2 tuntia meidän jälkeemme. Olemme ylpeitä suorituksestamme !

Ensi kesänä Jukolan Viesti , Hiisi-Jukola, juostaan Eurassa kesäkuun 12. ja 13. Me aiomme sielläkin olla mukana - miten on, joko muista kerhoista saadaan neljän hengen pelkäämätön sakki mukaan yhteiseen kisaan ?

Suunnistusinnon puremina, juoksujärjestyksessä, Kati Karjalainen -Rimppi, Eila Nokelainen, Salme Laaksonen ja Marita Maula.

Vuosituhannen päättäjäisviikko Susikyrössä

29.12.1999 - 05.01.2000

Tunturilatu järjestää vuosituhannen vaihteen juhlaviikon Susikyrössä. Ulkoilun lisäksi on suunnitteilla muuta ohjelmaa, esim. käynti Hetan kirkossa ja jäälinnassa, luontokeskuksessa, museossa jne., uudenvuoden vastaanotto Susikyrössä, autiotuvassa, Vuontispirtillä ym.

Susikyrön kämpät ovat tietenkin käytössämme ja lisäksi tontille pystytetään suuria lämmitettäviä telttoja tarpeen mukaan. Omiin telttoihin voi luonnollisesti majoittua.

Vuontispirtiltä varataan mökkejä ja hotellihuoneita sellaisia henkilöitä varten, jotka haluavat majoituksen kaikin mukavuuksin.

Tunturilatu on varannut 6 mökkiä ja muutaman hotellihuoneen. Mökeissä on kerrosvuoteet. Varaus raukeaa 15.2.1999 ellei varausmaksua ole maksettu. Halukkaat voivat varata tästä kiintiöstä itselleen majoituksen.

Varaukset on tehtävä hyvissä ajoin. 15.2.1999 mennessä on maksettava 10 % varauksen arvosta, 2 kk ennen oleskelua puolet hinnasta ja loput paikan päällä.

Varausta tehdessänne muistakaa mainita Tunturiladun varauskiintiöstä

Vuontispirtin ilmoittamat hinnat:

- hotellimajoitus täysihoidolla 7 vrk/2600 mk/henki (aamiainen,eväät,päivällinen,sauna)
- hotellimajoitus täysihoidolla 5 vrk/1948 mk/henki
- mökkimajoitus täysihoidolla 7 vrk/1863 mk/henki
- mökkimajoitus täysihoidolla 5 vrk/1360 mk/henki

Mökit ovat 3-4 hengen mökkejä ja niissä on WC ja suihku, keittomahdollisuus, televisio.

Juhlaviikko alkaa siis 29.12.1999.

Juhlaviikolle osallistujat pyydetään ilmoittautumaan Marita Maulalle: Hippiäistie 6, 00780 Helsinki, p.k. 09-345 1820 tai 040-509 4412 (1.12.98 jälkeen)

PERHELEIRILLE KESÄLLÄ LAPPIIN!

Jäsenistön toivomuksesta on lapsiperheillä mahdollisuus ensi kesänä lähteä yhdessä Lappiin Susikyrön maisemiin. Ajankohtana olisi heinä-elokuun vaihteessa yksi viikko.

Vanhemmat voivat retkeillä päivisin ympäröivässä tunturimaastossa ja samanaikaisesti leirin järjestäjät huolehtivat lapsista.

Tarkempia tietoja seuraavassa Tunturilatu-lehdessä. Tiedustelut ja alustavat ilmoittautumiset Marjut Nummela p. 06 - 4238 183 tai 040 - 5878 183.

Nuorisoasiaintoimikunta

RETKIMUISTIO

1998	
6-12.12.	Eräretkitoimikunnan vaellus
1999	
16.1.	Kerhojen toimihenkilöiden koulutustilaisuus Tampereella
v 14	Login kerhoviikko Susi-Kiisalla
12.-14.3.	Kevätpäivät Kavtsin isännöiminä
elokuu	Kesäpäivät Kumpen isännöiminä
2.-3.10	Syyskokous ja susiaiset Alppaksen isännöiminä
27.12-2.1.	Vuosituhannen vaihtajaisviikko Susikyrössä

Tervetuloa

Tunturilatu ry:n kevätpäiville ja kevätkokoukseen

12 - 14.3.1999

Seurakuntaopistolle Järvenpäähän, Tuusulajärven kulttuurimaisemiin

Majoitus teltasta hotelliin. Tarkemmat tiedot seuraavassa lehdessä 1/99 sekä kerhoille lähetettävässä infossa.

Tunturikerho Kavtsi

JÄSENMAKSUASIAA

TUNTURILADUN JÄSENMAKSUT VUODELLE 1998

I-perheenjäsen	100 markkaa
II-perheenjäsen	60 markkaa
Lapsijäsen alle 16 v	10 markkaa
Ainaisjäsen	1200 markkaa

Jäsenmaksut pysyvät samansuuruisina myös ensi vuonna. Tunturilatuun on tullut uusia jäseniä tänä vuonna jo parisensataa tähän mennessä, mutta minulla on parisenkymmentä uutta jäsentä, joille en ole voinut lähettää postia, koska osoite puuttuu.

Jos tiedätte jonkun, joka uutena jäsenenä ei ole saanut postia, pyytäkää häntä ottamaan pikaisesti yhteyttä minuun.

Kun annatte uudelle jäsenelle tilisiirtolomakkeen jäsenmaksun maksamista varten, muistakaa sanoa hänelle, että hän maksaessaan automaatilla jäsenmaksunsa "näpyttelee" nimensä ja osoitteensa viestikenttään. Toinen tapa on lähettää aina uudesta jäsenestä oheinen jäseneksi ilmoittautumislomake jäsensihteerille, joka lähettää jäseniksi aikoville tilisiirtolomakkeen jäsenmaksun maksamista varten ja Tunturilatu-lehden.

Eila Vilen, jäsensihteeri

Haluan liittyä jäseneksi TUNTURILATUUN

Sukunimi _____

Etunimi _____ Synt.aika _____

Jakeluosoite _____

Postinum. _____ Postitoimipaikka _____

Ammatti _____ Puhelin kotiin _____

Haluan liittää jäseneksi myös seuraavat perheenjäsenet:

Nimi _____ synt.aika _____

Nimi _____ synt.aika _____

Nimi _____ synt.aika _____

Palautetaan jäsensihteerille katso osoite siv. 4.

Ovtsin melontaretki Koloveden ja Linnansaaren kansallispuistoissa 11. -18.7.1998

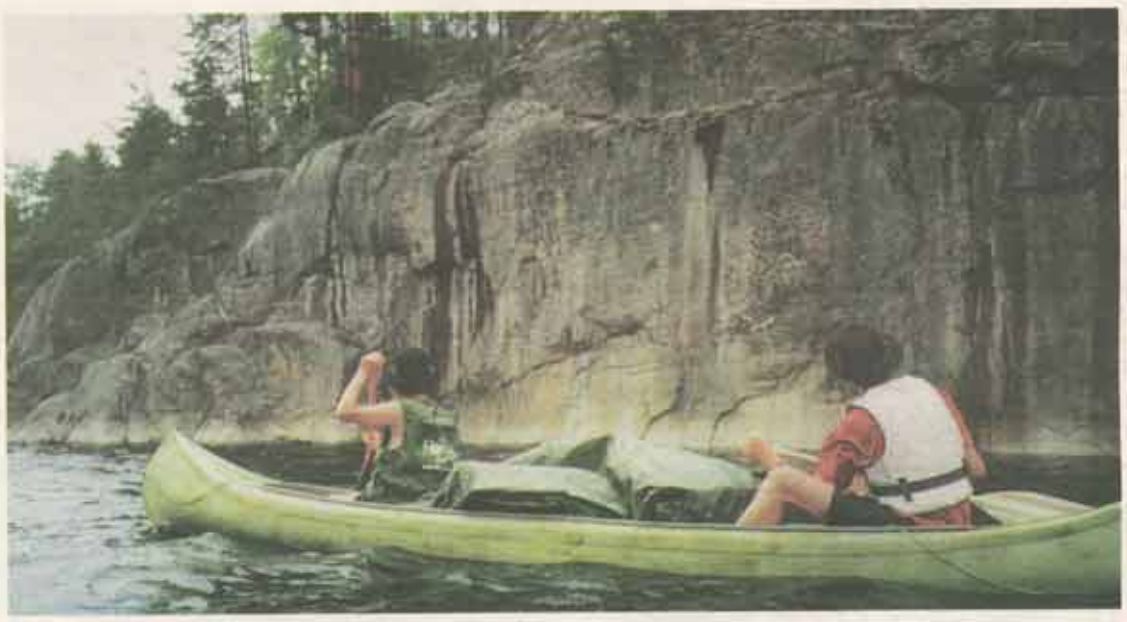
Lauantaiaamuna 11. 7. oli Käköveden rannassa kuhinaa, kun 10 ovtsilaista ja neljä kavtsilaista pakkasivat kanoottejaan. Seuraavana päivänä meitä tosin oli jo 12 + 4, koska Reiska ja Henry saapuivat päivän myöhässä mukaan. Olimme lähdössä viikoksi meloskelemaan Koloveden ja Linnansaaren kansallispuistoihin.

Sääennustus lupasi useina päivinä sadetta ja ukkosta, mutta onneksi niistä ei ollut meille harmia. Sateet tulivat kyllä säännöllisesti, mutta onneksi lähinnä yöaikaan. Kertaakaan emme joutuneet sateessa purkamaan tai pystyttämään leiriämme emmekä siirtämään lähtöaikaa. Lämpötila pysytteli helteisenä ja taivas oli aurinkoinen tai pilvipoutainen.

Heti ensimmäisinä päivinä pääsimme Koloveden sydämeen ja tutkimme kivikautiset kalliomaalaukset, Ukonvuoren kvartsikideluolan sekä sota-aikana kaivetun kanavan. Maisemat olivat mahtavat ja aika poikkeukselliset Suomessa. Viimeisen jääkauden muovaamia jyrkkiä kallioseinämiä (korkeimmat lähes 40 m vedenpinnasta) ja valtavia kivenlohkareita riitti kilometri toisensa jälkeen. Niinpä leiripaikan etsinnässä oli aina pieniä ongelmia, vaikka olin jo etukäteen käynyt hieman tutustumassa alueeseen. Usein teltan alle ei tahtonut löytyvän muuta kuin kiviä, kumpareita tai viistoja kalliorinteitä. Lopulta kuitenkin jokainen aina paikkansa löysi ja yleensä saimme pienen rantakallionkin eteemme. Toisinaan rantauduimme eri saariin tai niemiin, jotta paikkoja riittäisi.

Koloveden alueella on suuri osa rannoista leiriytymiskiellossa, osa jopa maihinnousukiellossa, joten valinnanvaraa leiripaikkojen suhteen ei ole kovin paljon. Merkittyjä leiri- ja nuotiopaikkoja on vain muutama ja niissäkin niukasti telttapaikkoja. Puiston pinta-ala on 2300 hehtaaria ja se perustettiin vuonna 1990 suojelemaan Saimaan saaristoluontoa sekä saimaannorpan elinympäristöä. Alue on melojan kannalta siitä ihanteellinen, että siellä on moottorivenekielto, joten erämaan rauha on hyvin aistittavissa.

Heti ensimmäisenä iltana kävimme myös iltamelonnalla tarkoituksena etsiskellä norppia, mutta ainoat suuremmat otukset, jotka vedestä löytyivät, olivat Hilkka ja Kösä, jotka keikauttivat kanoottinsa kumoon heti rannassa. Kun lähes kaikki varusteet olivat leirissä, oli kanootti nyt niin kevyt ja kiikkerä, että se aiheutti yllätyksen. – No, meille muille maistui nauru ja onneksi hukkuneiden listalle kirjattiin vain Kösän saappaat syylinkeineen. Päivän motoksi tuli: Kaikki mikä on irti, pitää olla kiinni ja kanoottia ei jätetä.

Koloveden maisemat ovat karun kauniita. (TG)

Päivämatkat sujuivat leppoisaan tahtiin, jotta jokainen pysyisi vauhdissa mukana. Olimmehan tulleet tänne nauttimaan emmekä kilometrejä nielemään. Viikon aikana matkaa kertyi silti noin 150 km, päivämatkojen vaihdellessa 20 km:n molemmin puolin. Joukossamme oli sekä ensikertalaisia että vanhoja konkareita. Kalustona oli viisi inkkaria, yksi kaksikkokajakki sekä neljä yksikkökajakkia, joita liikutteli yhteensä 16 reipasta melojaa. Sinikan vetämä jumppa vetristi jäseniämme ja järven miellyttävän lämpöinen vesi houkutteli pulahtamaan sinne vähän väliä.

Matkalla poikkesimme Säynämön leirikeskuksessa jäätelöllä ja tutustuimme alueen kappeliin, jossa alttaritauluna oli aito järvimaisema. Oravissa ja Tappuvirralla kävimme kaupassa ja saimme myös tuoreita mansikoita. Linnansaaressa kiersimme luontopolkuja, kiipesimme Linnavuorelle ja tutustuimme Louhimaan vanhaan torppaan pihapiireineen. Illan kruunasi makeat löylyt rantasaunassa ja lettukestit keittokatoksessa. Kaksi mestarikokkia - Sakari ja Simo - liekittivät letut Kösän ohjeiden mukaan. Ja täytyy sanoa, että hyviä ne olivat. Aamulla meille lauloi vielä idänuunilintu, joka olikin reissumme harvinaisin siivekäs.

Linnansaaren kansallispuisto on perustettu vuonna 1956 ja laajennettu vuonna 1982. Pinta-alaltaan se on 3600 hehtaaria ja siihen kuuluu noin 130 yli hehtaarin suuruista saarta ja satoja pienempiä luotoja ja kareja. Maisemiltaan alue on hyvin erilaista kuin Kolovesi. Kallioita ja kiviäkin löytyy, mutta saarten yleisilme on rehevämpi ja selkävesiä on enemmän ja ne ovat laajempia.

Linnansaaren alueen ulapat kuuluvat Haukiveden vesistöön ja ovat jo aikamoisia selkiä verrattuna Koloveteen, jossa reitit kiemurtelevat melko kapeina. Niinpä kuittasimme Haukiveden lyhyemmän kaavan mukaan ja hakeuduimme takaisin vesiin, jotka soveltuvat paremmin inkkarien melomiseen. Ratkaisu osoittautui oikeaksi, sillä seuraavana päivänä puhaltelivat jo tuulet siihen malliin, että inkkareilla ei olisi ollut Haukivedelle asiaa. Se olikin reissun ainoa vastatuulinen päivä, jolloin tuuli puhalsi yli 8 m/s ja oli hyvin puuskaista. Perämiehet ja -naiset siinä joutuivat koville yrittäessään pitää inkkareita suunnassa. Ensikertalaisille melojille se kuulemma oli kokemuksena mahtava ja pelottava samalla kertaa.

Suurimman osan reissusta meloimme kuitenkin lähes tyynessä, aurinkoisessa säässä tai myötätuulessa, jonka avustuksella saavutimme leiripaikat jo hyvissä ajoin, joten ilta-askareille ja seurustelulle jäi mukavasti aikaa leirissä. Niinpä näpräsimme eräänä iltana rannassa Simpan opastuksella pieniä kaislaveneitä, jotka lähetimme koepurjehdukselle järven aalloille. Ja hauskastihan ne kulkivat.

Pääsimme seuraamaan kalasääsken perhe-elämää lähietäisyydeltä parissakin saaressa ja myös kuikkia ja tukkakoskelopoikueita uiskenteli reitillämme useita. Mehiläis- ja hiirihaukat kaartelivat taivaalla upeasti ja nuolihaukat tekivät pikaisia syöksyjään lähisaariin. Retken lopussa oli lintulistassamme 51 eri lajia. Havainnot saimaannorpista jäivät vähäisiksi. Vain Liisa ehti nähdä kerran norpan pään veden pinnassa ennen kuin se katosi. Sen sijaan majavien syöntijälkiä näkyi monin paikoin. Myös rantojen kasveja tutkittiin tarkkaan ja muutaman määritys varmistui vasta kotona kirjojen ääressä. Rannoilta löytyi mm. keltaista kurjenmiekkaa, ranta- ja terttualpia, ketoneilikkaa, ratamosarpiota, rantamінttua, siperianvalvattia, valkolehdokkia ja monenmoista muuta.

Viimeisenä iltana järvi oli peilityyni ja ilta-aurinko kultasi kalliorantojamme. Vielä viimeiset liekitetyt räiskäleet, tällä kertaa Kösän paistamina, ja olimme valmiit uinahtamaan telttoihimme. Seuraavana päivänä edessä oli vain lyhyt melonta parkkipaikalle ja niin oli reissu ohi. Melontaviikkomme jälkeen alkoivatkin sitten ilmat kylmetä ja sateet ja tuulet olla jokapäiväisiä.

Näin vetäjän kannalta voisi sanoa, että reissu sujui erinomaisen hyvin. Säät suosivat meitä, porukka jaksoi hyvin ja positiivinen asenne säilyi kiitettävästi tiukoissakin paikoissa. Lähtöaikataulut pitivät hienosti ja yhteishenki oli hyvä, oli ilo olla mukana tällaisessa ryhmässä. Kiitos kaikille mukana olleille.

Yhteisestä retkipäiväkirjasta kokosi **Tuula Granroth,** kuvat Maija Kortemäki ja Tuula Granroth.

Välillä on hyvä oikaista rantakallioilla. (TG)

Päivän motto: kanoottia ei jätetä. Onneksi heinäkuinen vesi on lämmintä ja kanootissa kellukkeet. (MK)

Keikauksen jälkeen on syytä tyhjentää vesilasti kanootista. (MK)

Lähtötouhuja rannassa. (TG)